

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΒΟΛΟΥ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Ορθοδοξία και “ανοιχτή κοινωνία”

ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΟ ΕΤΟΣ 2014-15

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

αθ' όλη τη διάρκεια του 20ου αιώνα και ακόμη περισσότερο στις αρχές του 21ου, η Ορθοδοξία βρίσκεται αντιμέτωπη με πολλές και πρωτόγνωρες προκλήσεις που την καλούν σε ριζική επανεξέταση της ταυτότητάς της. Οι ποικίλες ανακατατάξεις και ραγδαίες μεταβολές σε πολιτικό, κοινωνικό και πνευματικό επίπεδο στη διάρκεια των ετών αυτών έχουν καταστήσει επιτακτική αναγκαιότητα την ειλικρινή συνάντηση της Ορθόδοξης Εκκλησίας και θεολογίας με τις αναζητήσεις της μετα-νεωτερικής πλουραλιστικής κοινωνίας, η οποία δείχνει συχνά να πορεύεται χωρίς πυξίδα. Η αναγκαιότητα συνάντησης και διαλόγου της Ορθοδοξίας με τον περιβάλλοντα κόσμο, το αίτημα εξόδου από τον κλειστό εαυτό της, δεν συνιστά επιταγή επιβαλλόμενη από την εκάστοτε συνάφεια και συγκυρία· αποτελεί εξάπαντος απόρροια της βαθιάς θεολογικής αυτοσυνειδησίας της και της πίστης της. Αφ' ενός μεν η θεμελιακή πίστη σ' έναν Θεό Τριαδικό που υπάρχει καθ' εαυτός αλλά και φανερώνεται στη Δημιουργία ως διαρκής διάλογος εν κοινωνία αγάπης και ελευθερίας, και αφ' ετέρου η ίδια η πραγματικότητα του θεανθρώπινου διαλόγου όπως εκφράζεται πρωταρχικά στο ίδιο το γεγονός της ενσάρκωσης του Υιού και Λόγου του Θεού στην ιστορία, επιβεβαιώνουν και εκφράζουν τις βαθιές ρίζες της διαλογικής και σχεσιακής ταυτότητας της εκκλησιαστικής Ορθοδοξίας.

Βιώνοντας η Εκκλησία στην καθημερινή της πρακτική τον εγγενή αυτό χαρακτήρα ανοικτότητας και διαλογικότητας απέναντι στον κάθε άλλο, σύντομα θα συνειδητοποιήσει ότι η ίδια η ύπαρξή της διέρχεται μέσα από τη γόνιμη και διαρκή συνάντησή της με τον σημερινό, πραγματικό κόσμο, με τα ποικίλα αδιέξοδα και δυνατότητές του, έναν κόσμο που απέχει πολύ από ότι εκφράζει

κάποιο ένδοξο ιστορικό ή φαντασιακό παρελθόν. Το τελευταίο προσφέρει στην Εκκλησία μόνο μια ψευδαίσθηση ασφάλειας και καθαρότητας από τη δήθεν ρυπαρότητα της συγκαιρινής εκκοσμικευμένης κοινωνίας.

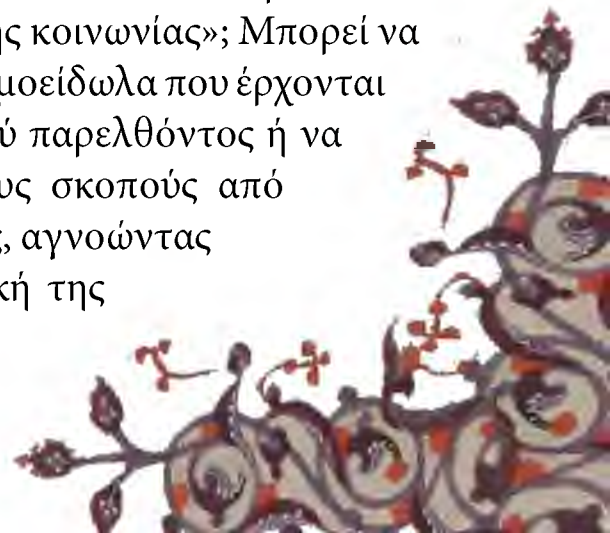
Αν και για δεκαετίες ολόκληρες η γόνιμη συνάντηση με τις απαιτήσεις της μετα-νεωτερικότητας αναβαλλόταν ή προκαλούσε στην Ορθοδοξία αισθήματα φόβου και δισταγμού, η συνάντηση αυτή δείχνει πλέον όχι μόνο αναγκαία αλλά και αναπόφευκτη στο βαθμό που η ίδια η Εκκλησία και θεολογία εξακολουθεί να παραμένει δεκτική στη δημιουργική και ανανεωτική αύρα του Πνεύματος. Ο Παράκλητος την καλεί με προφητικό τρόπο να κηρύττει διαρκώς το ευαγγέλιο, να εργάζεται για την εκ νέου και συνεχή ενσάρκωση του λόγου του Θεού, αποβλέποντας στη σωτηριολογική αντιμετώπιση των προβλημάτων και των υπαρξιακών εκκρεμοτήτων της ανθρωπότητας.

Η τελευταία, παρά την τεράστια πρόοδο στην καλλιέργεια και εμπέδωση των αρχών της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ελευθερίας του λόγου, της αξιοπρέπειας και της αυταξίας του ανθρώπινου υποκειμένου, παραμένει διαρκώς εκκρεμής ή λαμβάνει στάση αμυντική απέναντι στις προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει στο πλαίσιο μιας «ανοικτής κοινωνίας» και ενός πλουραλιστικού κόσμου, όπου η συνάντηση και συνύπαρξη των ποικίλων αξιών, παραδόσεων και ιδεολογιών δεν είναι ούτε εύκολη ούτε πάντοτε δυνατή χωρίς προβλήματα. Σήμερα παρατηρούνται ποικίλες εντάσεις στις σύγχρονες ευρωπαϊκές κοινωνίες, όπως λ.χ. η αναβίωση ολοκληρωτικών ιδεολογιών που επιδιώκουν με αφορμή την υφέρπουσα οικονομική κρίση να εκμεταλλευτούν τα πάθη και τις αδυναμίες των ανθρώπων, οι τάσεις περιστολής και περιορισμού των ατομικών ελευθεριών και των δημοκρατικών αξιών λόγω της αναβίωσης του θρησκευτικού φονταμενταλισμού, ο οποίος στο όνομα του οποιουδήποτε Θεού και της θρησκείας είναι έτοιμος να αιματοκυλήσει την ανθρωπότητα, η συστηματική εξαχρέωση και απογύμνωση του ανθρώπου από τις ανθρωπολογικές σταθερές της αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της ισότητας κ.ο.κ. Απέναντι σε αυτές τις προκλήσεις η Ορθοδοξία είναι σε θέση να προσφέρει ελπίδα και μια εναλλακτική πρόταση ζωής, βοηθώντας τον άνθρωπο να ατενίζει το μέλλον με μεγαλύτερη πίστη και αισιοδοξία.

Με αφετηρία, από τη μια, το αγαπητικό-κοινωνιακό-θυσιαστικό ήθος, όπως αυτό φανερώθηκε στην αυτο-αποκάλυψη του Τριαδικού Θεού στο πρόσωπο του Χριστού και με επίκεντρο, από την άλλη, τον προσωπικό τρόπο ύπαρξης που συγκεφαλαιώνει ολόκληρη τη σωτηριολογική πρότασή της για

τον άνθρωπο, η Ορθόδοξη Εκκλησία και η κριτική/προφητική της φωνή, η θεολογία, μπορούν να προτείνουν ένα διαφορετικό μοντέλο ζωής και κοινωνικής συμβίωσης όπου ο σεβασμός στην απολυτότητα της προσωπικής ελευθερίας και ετερότητας θα αποτελεί θεμελιώδη πολιτισμική προϋπόθεση συνύπαρξης μεταξύ των διαφόρων λαών και πολιτισμών. Το ανθρωπολογικό ιδεώδες του προσώπου, όπως σαρκώνεται διαχρονικά στην εμπειρία και τη ζωή των μελών του ευχαριστιακού σώματος και μαρτυρείται στα βιβλικά, πατερικά, λειτουργικά και κανονικά κείμενα της Ορθοδοξίας, χωρίς να αποτελεί εύκολο και άκοπο εγχείρημα, αποτελεί το πλέον πολύτιμο δώρο που μπορεί η Ορθοδοξία να προσφέρει στο σύγχρονο άνθρωπο, ο οποίος καλείται να προγευτεί έστω και εκ μέρους στον νυν καιρό της ιστορίας την ελευθερία των «υιών του Θεού». Στην προοπτική αυτή η Εκκλησία δεν θα πρέπει ποτέ να λησμονήσει ότι δεν λαμβάνει την ταυτότητά της πρωτίστως από το παρελθόν ή το παρόν, αλλά προεχόντως από το μέλλον, από την ερχόμενη Βασιλεία, της οποίας η πρόγευση στο πλαίσιο της ευχαριστιακής σύναξης την προστατεύει από το διαρκή διπλό πειρασμό τόσο της εκκοσμίκευσής της όσο και της ιστορικής περιθωριοποίησης, κάτι που θα καθιστούσε τη σωτηριολογική της πρόταση χωρίς νόημα. Η δε ενεργός και δημιουργική παρουσία της Εκκλησίας στο δημόσιο χώρο, μακριά από επιδιώξεις και φαντασιώσεις μιας οποιασδήποτε ευνοϊκής και προνομιακής μεταχείρισης λόγω ενός ένδοξου ιστορικού ρόλου, αλλά με απόλυτο σεβασμό στους όρους και τους κανόνες λειτουργίας του χώρου αυτού, θα είναι σε θέση να της προσφέρει ποικίλα εχέγγυα για την απρόσκοπτη πορεία της στην ιστορία, επικεντρώνοντας αφενός τις δυνάμεις της στην ανακούφιση του πόνου του ανθρώπου και προβάλλοντας αφετέρου με έμφαση το διαλογικό ήθος που οφείλει να τη χαρακτηρίζει όχι μονάχα σε επίπεδο θεολογικών προϋποθέσεων και αρχών, αλλά και σε επίπεδο εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας, τόσο ως εγκόσμιου θεσμού, αλλά και ως τρόπου υπάρξεως που εικονίζει την ενότητα ολόκληρης της ανθρωπότητας στην ερχόμενη από τα έσχατα Βασιλεία.

Λαμβάνοντας υπόψη την παραπάνω προβληματική η ορθόδοξη θεολογία οφείλει να αναρωτηθεί ειλικρινά και ανενδοίαστα: Ποιος είναι ο ρόλος που επιθυμεί να διαδραματίσει στο πλαίσιο της «ανοικτής κοινωνίας»; Μπορεί να εξακολουθεί να προσκολλάται σε ιδεολογίες και κοσμοεπίδωλα που έρχονται ή ταυτίζονται με σκοτεινές περιόδους του ιστορικού παρελθόντος ή να γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης για αλλότριους σκοπούς από ποικίλες απάνθρωπες και ολοκληρωτικές ιδεολογίες, αγνοώντας με τον τρόπο αυτό απροκάλυπτα την εσχατολογική της ταυτότητα; Είναι δυνατόν, σε εποχές όπου οι

φιλελεύθερες αρχές της δημοκρατικής κοινωνίας τίθενται εκ νέου σε κίνδυνο ή δέχονται φίλια και εχθρικά πυρά, η Εκκλησία και η θεολογία της να εξακολουθούν να απορρίπτουν συλλήβδην τις όποιες νεωτερικές κατακτήσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ελευθερίας του λόγου, εμμένοντας μετ' επιτάσεως σε προνεωτερικά κλειστά σχήματα οργάνωσης των κοινωνιών, θεώρησης του ανθρώπου ή σχέσης με την κοσμική εξουσία; Μπορεί η ζώσα εκκλησιαστική συνείδηση στο πλαίσιο της καλώς εννοούμενης παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας να επιμένει να κλείνεται στον εαυτό της, χωρίς αναφορά ή έστω ειλικρινή διάλογο προς τις άλλες χριστιανικές παραδόσεις, οι οποίες λόγω της ιστορικής συνάφειάς τους δύνανται να προσφέρουν την πολύτιμη εμπειρία τους από την επιτυχή ή όχι συνάντησή τους με τις ποικίλες όψεις της νεωτερικότητας και της ύστερης νεωτερικότητας, της εκκοσμίκευσης και της μετα-εκκοσμίκευσης; Είναι σε θέση η Ορθοδοξία να διατυπώσει λόγο αγάπης και αλληλεγγύης προς τον κάθε άλλο άνθρωπο, ανεξαρτήτως θρησκευτικής, κοινωνικής και πολιτιστικής προέλευσης; Μπορεί η Εκκλησία να συνυπάρξει μέσα σε ένα ραγδαία μεταβαλλόμενο πολιτικό και πολιτισμικό περιβάλλον, προσαρμόζοντας τον τρόπο λειτουργίας της (λ.χ. το Κανονικό Δίκαιό της) στους κανόνες λειτουργίας ενός σύγχρονου δημοκρατικού κράτους, χωρίς να απαιτεί, ή πολύ περισσότερο να χρειάζεται, την ευνοϊκή μεταχείριση εξαιτίας της ιστορικής προσφοράς της στο έθνος; Μπορεί, σεβόμενη τον πλουραλιστικό χαρακτήρα της σύγχρονης κοινωνίας και τον εκκοσμισκευμένο χαρακτήρα του σύγχρονου φιλελεύθερου κράτους, να συμβάλει με το έργο της στον εξανθρωπισμό του ανθρώπου και την ανάδειξη της αλήθειας του;

Με την προβληματική αυτή και ανάλογα ερωτήματα ασχολείται φέτος η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών σε εκδηλώσεις, διαλέξεις, βιβλιοπαρουσιάσεις, ημερίδες, συνέδρια και σεμινάρια τα οποία διοργανώνει σε συνεργασία με άλλους ορθόδοξους ή διαχριστιανικούς-οικουμενικούς φορείς, ινστιτούτα και θεολογικές σχολές, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-15.

1. Τάσος Μαργαριτώφ (1925-2014)

Ο άνθρωπος, ο πρωτοπόρος συντηρητής, ο δάσκαλος

Έκθεση φωτογραφιών για τη ζωή και τη δράση του συντηρητή έργων τέχνης
Τάσου Μαργαριτώφ

Χώρος: Αθανασάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο Βόλου

Εγκαίνια Έκθεσης: Παρασκευή 27 Φεβρουαρίου 2015, 2.30 μ.μ.

Διάρκεια Έκθεσης: 27 Φεβρουαρίου έως 30 Απριλίου 2015

Η έκθεση διοργανώνεται από τον Τομέα Έρευνας, Διαχείρισης και Συντήρησης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων και Κειμηλίων της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Μαγνησίας, στο πλαίσιο του 5ου συνεδρίου Αρχαιολογικού έργου Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδος που διοργανώνεται στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

2. Διάλογοι Θεολογίας και Ψυχολογίας Μύθοι και Πραγματικότητες για την εξάρτηση

1η Συνάντηση: *Χριστιανική κοινότητα, αλληλοβοήθεια και εξαρτήσεις*
Σάββατο 14 Μαρτίου 2015, Δημαρχείο Βόλου, 6:30 μ.μ.

ΟΜΙΛΗΤΕΣ:

Ιωάννα Γεωργιάδου, Κοινωνική Κλινική Ψυχολόγος εξαρτήσεων και ψυχοκοινωνικών προβλημάτων (MSc), Υποψ. Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
Αλέξανδρος Κατσιάρας, Θεολόγος-Συγγραφέας, Διευθυντής περιοδικού Εφημέριος και Ρ/Σ Εκκλησίας της Ελλάδος

2η Συνάντηση: *Χριστιανική πνευματικότητα, νόημα ζωής και εξαρτήσεις*
Σάββατο, 28 Μαρτίου 2015, Δημαρχείο Βόλου, 6:30 μ.μ.

ΟΜΙΛΗΤΕΣ:

Φαίδων Καλοτεράκης, Ειδικός Σύμβουλος Διευθυντή ΚΕΘΕΑ Βορείου Ελλάδας
πρωτ. Χριστόδουλος Μπίθας, Ιερός Ναός Παμμεγίστων Ταξιαρχών Μοσχάτου, Αττικής

Η εν λόγω σειρά συναντήσεων Θεολογίας και Ψυχολογίας πραγματοποιείται για τρίτη συνεχή χρονιά σε συνεργασία με την Κοινωφελή Εταιρεία Ψυχοκοινωνικών Παρεμβάσεων “Πορεία Υγείας” και τον Σύνδεσμο Νέων της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος

Η είσοδος είναι ελεύθερη για το κοινό

3. Η ύπαρξη του Θεού και η πρόκληση του σύγχρονου αθεϊσμού διάλεξη

1η Διάλεξη: Αθήνα, Τρίτη 5 Μαΐου 2015

Κτήριο, Κωστής Παλαμάς (Ακαδημίας και Σίνα), 6.00 μ.μ.

2η Διάλεξη: Βόλος, Τετάρτη 6 Μαΐου 2015

Συνεδριακό Θεσσαλίας (Μελισσάτικα), 6.30 μ.μ.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ:

Δρ. Richard Swinburne, Ομότιμος Καθηγητής Φιλοσοφίας της Χριστιανικής Θρησκείας του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, Επίτιμος Εταίρος του Oriel College της Οξφόρδης και Μέλος της Βρετανικής Ακαδημίας.

Οι διαλέξεις του Δρ. Richard Swinburne σε Αθήνα και Βόλο θα δοθούν στην αγγλική γλώσσα (με διαθέσιμη μετάφραση στα ελληνικά) και η είσοδος είναι ελεύθερη για το κοινό

Οι εκδηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την ευγενική χορηγία του Ορθοδόξου Ιδρύματος Virginia H. Farah Foundation

4. Παρουσίαση της σειράς θεολογικών έργων «Εν Διαλόγω» και του εν γένει εκδοτικού προγράμματος της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών και της «Εκδοτικής Δημητριάδος»

Ο τόπος και ο χρόνος πραγματοποίησης αυτής της εκδήλωσης θα ανακοινωθούν προσεχώς
Πληροφορίες: www.acadimia.org

Περίοδος Σεπτεμβρίου-Δεκεμβρίου 2014

1. Τιμητική Εκδήλωση για τον Τάσο Μαργαριτώφ

Α' μέρος - Συντονισμός: Νίκος Τσούκας, «Μαγνήτων Κιβωτός»

Χαιρετισμοί:

- Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος και Αλμυρού **κ. Ιγνάτιος**
- Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κέντρου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών μνημείων, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών **κ. Νικόλαος Ζίας**
- Εκπρόσωποι Φορέων
- Εκπρόσωπος «Μαγνήτων Κιβωτός»
- Εκπρόσωπος Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών

Ομιλίες:

Αναστασία Λαζαρίδου, Διευθύντρια Εφορείας Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής, τ. Διευθύντρια του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου Αθηνών

Θάλεια Παπαγεωργίου, τ. Προϊσταμένη του Τμήματος Συντήρησης του Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου Αθηνών

Β' Μέρος

Στρόγγυλη τράπεζα με τη συμμετοχή των:

Γιούλικα Ζαχαρίου, συντηρήτρια έργων τέχνης-τ. Διευθύντρια Εργαστηρίου Συντήρησης, ΙΓ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων

Αναστασία Ντίνα, συντηρήτρια-προϊσταμένη Τμήματος Συντήρησης Εφορείας Αρχαιοτήτων Μαγνησίας

Γιάννη Παπαϊωάννου, ζωγράφος-συντηρητής έργων τέχνης

Γιάννη Σκοτεινιώτη, συντηρητής έργων τέχνης-αγιογράφος

Προβολή Ντοκιμαντέρ για τον Τ. Μαργαριτώφ

Συντονισμός: **Μαρία Νάνου**, Θεολόγος-Ιστορικός Βυζαντινής Τέχνης
Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών-Τομέας Έρευνας, Διαχείρισης και Συντήρησης
Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων και Κειμηλίων

Την εκδήλωση έκλεισε με παρέμβασή της η **Μάνια Μαργαριτώφ-Κονταράτου**,
συντηρήτρια έργων τέχνης

Σάββατο 13 Δεκεμβρίου 2014
Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας, 6.30 μ.μ

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε από τον Τομέα Έρευνας, Διαχείρισης και Συντήρησης
Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων και Κειμηλίων της Ακαδημίας Θεολογικών
Σπουδών, με τη συνεργασία της «Μαγνήτων Κιβωτός, για τη διάσωση του Πολιτιστικού
αποθέματος», και υπό την αιγίδα της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος

2. Αναβίωση της απολησμονημένης ακολουθίας της Τριθέκτης του Βυζαντινού Ασματος (Κοσμικού) Τυπικού

χοροστατούντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Δημητριάδος και Αλμυρού κ. Ιγνατίου

Με τη συμμετοχή των Χορού Ψαλτών «Τρίκκης Μελωδοί» (Τρίκαλα) με Χοράρχη τον Επίκ.
Καθηγητή Βυζαντινής Μουσικολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών **Δημήτριο Μπαλαγεώργο**
και του Συνδέσμου Ιεροψαλτών Βόλου με Χοράρχη τον Διευθυντή του Τομέα Ψαλτικής Τέχνης
και Μουσικολογίας και Επίκ. Καθηγητής της Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Αθηνών
Κων/νο Χαρίλ. Καραγκούνη

Την Ακολουθία προλόγισε με ειδική διάλεξη επί του Ασματος Τυπικού ο **Επίκ. Καθηγητής
Δημήτριος Μπαλαγεώργος**

Ι. Ναός Μεταμορφώσεως Βόλου
Παρασκευή 19 Δεκεμβρίου 2014, ώρα 6:00 - 8:00 μ.μ.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε από τον Τομέα Ψαλτικής Τέχνης και Μουσικολογίας της
Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου, με τη συνεργασία της Διεύθυνσης Πολιτισμού του
ΔΟΕΠΑΠ-ΔΗΠΕΘΕ του Δήμου Βόλου

**1. Κανόνες της Εκκλησίας και Νόμοι της Πολιτείας
Βόλος, 13-15 Φεβρουαρίου 2015**

Έναρξη: Παρασκευή 13 Φεβρουαρίου 2015, 6:00 μ.μ.
Συνεδριακό Θεσσαλίας. Μελισσιάτικα, Βόλος

Α' Συνεδρία: *Ατομικά δικαιώματα και εσωτερικό δίκαιο της Εκκλησίας*

Εισηγήσεις:

Αχιλλεύς Αιμιλιανίδης, Καθηγητής Πανεπιστημίου, Πρόεδρος Τμήματος Νομικής
Πανεπιστημίου Λευκωσίας / Κύπρος

Θεόδωρος Παπαγεωργίου, Δικηγόρος - LL.M. - Ειδικός Νομικός Σύμβουλος Ι.
Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος

Παραμβάσεις:

Νικόλαος Μαγγιώρος, Επίκ. Καθηγητής Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ

π. Βασίλειος Τρομπούκης, Διδάκτωρ Νομικής - Master Θεολογίας, Διδάσκων
Ανωτ. Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Αθηνών

Β' Συνεδρία: *Οι Επίσκοποι στη δίνη νομιμότητας και κανονικότητας*

Εισηγήσεις:

Βασίλειος Μάρκος, Διδάκτωρ Νομικής - Δικηγόρος

Δημήτριος Νικολακάκης, Διδάκτωρ Νομικής - Δικηγόρος - Επίκ. Καθηγητής
Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ

Παραμβάσεις:

Ιωάννης Καστανάς, Δικηγόρος - LL.M.

Γ' Συνεδρία: *Εκκλησιαστικά δικαστήρια-πειθαρχικά συμβούλια*

Εισηγήσεις:

Αναστάσιος Κ. Βαβούσκος, Διδάκτωρ Νομικής - Δικηγόρος

Ζωή Καραμήτρου - Σταθοπούλου, Διδάκτωρ Νομικής - Ειδική Επιστήμων στον
«Συνήγορο του Πολίτη»

Παραμβάσεις:

Αρχιμ. Γρηγόριος Παπαθωμάς, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου
Αθηνών και Ορθοδόξου Θεολογικού Ινστιτούτου Αγ. Σεργίου Παρισίων

Φίλιππος Τακόπουλος, Εκπαιδευτικός - Υπ. Διδάκτωρ Κανονικού Δικαίου

Δ' Συνεδρία: *Γάμος και σύμφωνο συμβίωσης*

Εισηγήσεις:

Γεώργιος Ιατρού, Διδάκτωρ Νομικής - Δικηγόρος

Παντελής Καλαϊτζίδης, Διευθυντής Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου - Διδάσκων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Παραμβάσεις:

Αλέξανδρος Μαντζούτσος, Διδάκτωρ Νομικής - Δικηγόρος

Χρύσα Χρυσάγη, Δικηγόρος - Υποψήφια Διδάκτωρ Νομικής

Ε' Συνεδρία: *Εκκλησιαστική κήδευση και ταφή ή καύση*

Εισηγήσεις:

Γεώργιος Ι. Ανδρουτσόπουλος, Λέκτορας Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών - Δικηγόρος

π. Χρίστος Χαχαμίδης, Δρ. Θεολογίας - Κληρικός Ι. Μητροπόλεως Δημητριάδος Μέλος Δ.Σ. Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου

Παραμβάσεις:

Εμμανουήλ Ανδρουλακάκης, Δικηγόρος - LL.M. - Νομικός Σύμβουλος Ι. Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας Κρήτης

Λεωνίδας Κατσίρας, Σχολικός Σύμβουλος Νομικών και Πολιτικών Επιστημών - LL.M.

ΣΤ' Συνεδρία: *Κληρονομική διαδοχή μοναχών και ιερομονάχων*

Εισηγήσεις:

Μιχαήλ Βασιλικός, Δικηγόρος - LL.M. - Νομικός Σύμβουλος Ι. Μητροπόλεως Δημητριάδος- Ταμίας Δικηγορικού Συλλόγου Βόλου

Αθανάσιος Κόντης, Διδάκτωρ Νομικής - Δικηγόρος

Το συνέδριο οργανώνεται σε συνεργασία με την Εταιρεία Εκκλησιαστικού και Κανονικού Δικαίου και τον Δικηγορικό Σύλλογο Βόλου

Πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής στη Γραμματεία της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών, τηλ. 24210-93553, 93573

www.acadimia.org, e-mail: info@acadimia.org

2. Πολιτική Ορθοδοξία και ολοκληρωτισμός στη μετα-κομμουνιστική εποχή

Ελσίνκι, Φινλανδία 28-30 Μαΐου 2015

Έναρξη: Πέμπτη, 28 Μαΐου 2015, 11.00 π.μ.

Εισηγητές:

π. Cyril Honorun, Επισκέπτης Ερευνητής στο Πανεπιστήμιο Yale, ΗΠΑ,

Πολιτική Ορθοδοξία: Έννοια και επιπτώσεις

Ivana Noble, Καθηγήτρια, Προτεσταντική Θεολογική Σχολή, Πανεπιστήμιο του Καρόλου, Πράγα, Τσεχία,

Η θεολογία μετά την εμπειρία του ολοκληρωτισμού

Μητροπολίτης Ελσινκίου Αμβρόσιος,

Η απομυθοποίηση του έθνους στην Φινλανδία

π. Γρηγόριος Παπαθωμάς, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών και Ορθοδόξου Θεολογικού Ινστιτούτου Αγίου Σεργίου Παρισίων, Πρόεδρος Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ορθοδόξων Θεολογικών Σχολών, EFOT, Βρυξέλλες,

Δημοκρατία, Εκκλησιακρατία και Εκκλησιακότητα

Michael Hjälm, Δρ. Θεολογίας και Φιλοσοφίας, Ακαδημαϊκός Κοσμήτωρ της Ορθόδοξης Ακαδημίας «Άγιος Ιγνάτιος», Στοκχόλμη, Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Uppsala, Σουηδία,

Αποδόμηση και Ελπίδα: τα θεμέλια της αυτο-αξιολόγησης και της λογοδοσίας και ο τρόμος μέσα στο πλαίσιο της σύγχρονης ορθόδοξης θεολογίας

Kristina Stoeckl, Μέλος της Ακαδημίας των Επιστημών της Αυστρίας και του Τμήματος Πολιτικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Βιέννης,

Ορθοδοξία και ανθρώπινα δικαιώματα. Μια περίπλοκη σχέση

Radu Preda, Διευθυντής Ρουμανικού Ινστιτούτου Διορθόδοξων, Διαχριστιανικών και Διαθρησκευτικών Σπουδών (INTER), Αν. Καθηγητής Κοινωνικής Θεολογίας, Ορθόδοξη Θεολογική Σχολή, Πανεπιστήμιο Babes-Bolyai, Cluj-Napoca, Ρουμανία,

Τα ανθρώπινα δικαιώματα ως κοινωνική πρόκληση για την ορθόδοξη θεολογική πράξη και αντίληψη

Έφη Φωκά, Ερευνήτρια του Ελληνικού Ιδρύματος Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ), Υπεύθυνη του Ευρωπαϊκού προγράμματος για τις θρησκευτικές ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα, Grassrootsmobilise, Αθήνα, *Η Ορθοδοξία και η πρόκληση του πλουραλισμού*

Αριστοτέλης Παπανικολάου, Καθηγητής, Συν-
ιδρυτής Διευθυντής Κέντρου Ορθόδοξων Χριστιανικών
Σπουδών, Πανεπιστήμιο Fordham, Νέα Υόρκη, ΗΠΑ,

Ορθόδοξος Φιλελευθερισμός και Εκκοσμίκευση

Βασίλειος Μακρίδης, Καθηγητής Κοινωνιολογίας του Ορθόδοξου
Χριστιανισμού, Πανεπιστήμιο Erfurt, Γερμανία,

*Ορθόδοξη Εκκλησία και φιλελευθερισμός: Κριτικές παρατηρήσεις για ένα
αμφιλεγόμενο ζήτημα*

Nadieszda Kizenko, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας, Κολλέγιο
Τεχνών και Επιστημών, Πανεπιστήμιο Albany, Νέα Υόρκη, ΗΠΑ,

Η έννοια της Ορθοδοξίας στο πλαίσιο των πολιτικών επιστημών

Διάκονος Paul Gavriluyk, Καθηγητής Πανεπιστημίου St. Thomas, Minnesota,
ΗΠΑ,

*Ζητήματα πολιτικής και οι θεολογικές προϋποθέσεις διερεύνησής τους στην
ορθόδοξη θεολογία του 20ου αιώνα*

Davor Džalto, Αναπληρωτής Καθηγητής Αμερικανικού Πανεπιστημίου, Ρώμη,
Ιταλία, Πρόεδρος του Ινστιτούτου για τη Μελέτη του Πολιτισμού και του
Χριστιανισμού, Βελιγράδι, Σερβία,

*Λέγοντας την αλήθεια, προκαλώντας τις δομές εξουσίας: Η ορθόδοξη θεολογία ως
κριτικός λόγος*

Νικόλαος Ασπρούλης, Master Θεολογίας, Επιστημονικός Συνεργάτης Ακαδημίας
Θεολογικών Σπουδών και περιοδικού Θεολογία,

*«Εκκλησιο-Κοσμική Δογματική»: Μια νέα προοπτική για την ορθόδοξη θεολογία
και εκπαίδευση στη μετα-κομμουνιστική εποχή*

Vera Shevzov, Καθηγήτρια Θρησκευτικών Σπουδών, Smith College, ΗΠΑ,

*«Ρωσικός κόσμος»: Ορθόδοξη μνήμη και οι προκλήσεις της παγκόσμιας, μετα-
σοβιετικής εποχής*

Διάκονος Nicholas Denysenko, Επίκ. Καθηγητής Θεολογίας, Τμήμα Θεολογίας,
Πανεπιστήμιο Loyola Marymount, ΗΠΑ,

Εκκλησιακή νομιμότητα και ταυτότητα: Οι Εκκλησίες και ο πόλεμος στην Ουκρανία

Alexei Bodrov, Βιβλικό Θεολογικό Ινστιτούτο του Αγίου Ανδρέα, Μόσχα, Ρωσία,
Ορθόδοξια, Ισλάμ και Κράτος στην μετα-κομμουνιστική Ρωσία

Anna Briskina-Müller, Θεολογική Σχολή, Martin-Luther-Universität Halle-Wit-
tenberg, Γερμανία,

*«Ισχύς» και «νίκη» ως κεντρικές κατηγορίες στη συζήτηση για τη σχέση Εκκλησίας
και Κράτους στη Ρωσία σήμερα*

Souad Slim, Καθηγήτρια Ιστορίας, Πολιτισμικών Σπουδών και Μεθοδολογίας, Αρχιτεκτονική Σχολή, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών και Ινστιτούτο Ορθόδοξης Θεολογίας, Πανεπιστήμιο Μπαλαμάντ, Λίβανος,

Η αυτοκρατορική ρωσική εταιρεία στην Παλαιστίνη. Η αναβίωση ενός παλαιού μοντέλου

Samir Morcos, Μέλος του Αιγυπτιακού Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Νορβηγικής Ακαδημίας των Τεχνών και της Ελευθερίας της Έκφρασης, Κάιρο, Αίγυπτος,

Εκκλησία, κράτος, κοινωνία: Η περίπτωση της Αιγύπτου

Assaad Elias Kattan, Καθηγητής, Έδρα Ορθόδοξης Θεολογίας του Πανεπιστημίου του Münster, Γερμανία,

Η σιωπή ως μια μορφή προδοσίας. Η πρόκληση της «Αραβικής Άνοιξης» για την Εκκλησία στη Συρία

Lucian Leustan, Καθηγητής Πολιτικών Επιστημών και Διεθνών Σχέσεων, Πανεπιστήμιο Aston, Ηνωμένο Βασίλειο και Διακεκριμένος Εταίρος, Transatlantic Academy, Ουάσινγκτον, Η.Π.Α.,

Ορθόδοξος χριστιανισμός και η φιλελεύθερη διεθνής τάξη

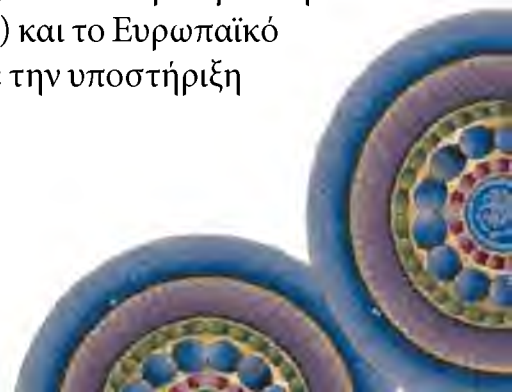
Krastu Banev, Λέκτωρ στο Τμήμα Θεολογίας και Θρησκευτικών Επιστημών Πανεπιστημίου του Durham, Ηνωμένο Βασίλειο,

Η Βουλγαρική Ορθοδοξία απέναντι στις προκλήσεις της μετα-κομμουνιστικής εποχής

Παντελής Καλαϊτζίδης, Διευθυντής Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών, Διδάσκων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο,

Εκκλησία, Κράτος και Κοινωνία στην Ελλάδα: Από τη Δικτατορία στη Δημοκρατία, από τη Βυζαντινή «Συμφωνία» στις προκλήσεις της πλουραλιστικής κοινωνίας

Το συνέδριο οργανώνεται σε συνεργασία με το Κέντρο Ορθόδοξων Χριστιανικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Fordham (Νέα Υόρκη, Η.Π.Α.), την Έδρα Ορθόδοξης Θεολογίας του Πανεπιστημίου του Münster (Γερμανία), το Ρουμανικό Ινστιτούτο Διορθόδοξων, Διαχριστιανικών και Διαθρησκειακών Σπουδών (INTER, Cluj-Napoca, Ρουμανία), το Βιβλικό Θεολογικό Ινστιτούτο του Αγίου Ανδρέα (Μόσχα, Ρωσία), την Ορθόδοξη Θεολογική Ακαδημία «Άγιος Ιγνάτιος» (Στοκχόλμη, Σουηδία), το Κέντρο για τη Μελέτη του Πολιτισμού και του Χριστιανισμού (Βελιγράδι, Σερβία) και το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ορθοδόξων Θεολογικών Σχολών (EFOST, Βρυξέλλες), με την υποστήριξη της Ορθοδόξου Μητροπόλεως Ελσινκίου.

3. Η θεολογία του Βαπτίσματος στην Καινή Διαθήκη σε ορθόδοξη και ρωμαιοκαθολική προοπτική

11-13 Ιουνίου 2015

Έναρξη: Πέμπτη 11 Ιουνίου, 2015, 5.00 μμ.

Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας, Μελισσιάτικα, Βόλος

Πέτρος Βασιλειάδης, Ομότιμος Καθηγητής, Θεολογική Σχολή Α.Π.Θ.,

Το Βάπτισμα στην Καινή Διαθήκη. Μια ορθόδοξη προσέγγιση

Filippo Belli, Καθηγητής Καινής Διαθήκης, Θεολογική Σχολή Κεντρικής Ιταλίας, Φλωρεντία,

Το Βάπτισμα στην Καινή Διαθήκη. Μια ρωμαιοκαθολική προσέγγιση

Κωνσταντίνος Ζάρρας, Επίκουρος Καθηγητής, Θεολογική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών,

Το Βάπτισμα στον Ιουδαϊσμό και στις μυστηριακές λατρείες του Ελληνορωμαϊκού κόσμου

Stefano Tarocchi, Καθηγητής Καινής Διαθήκης, Κοσμήτορας Θεολογικής Σχολής Κεντρικής Ιταλίας, Φλωρεντία,

Το Βάπτισμα στα Συνοπτικά Ευαγγέλια και τις Πράξεις

Χρήστος Καρακόλης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Θεολογική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών,

Το Βάπτισμα στο κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο

Elena Giannarelli, Καθηγήτρια, Τμήμα Αογοτεχνίας και Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Φλωρεντίας – π. Δημήτριος Μπαθρέλλος, Διδάσκων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Επισκέπτης Καθηγητής στο Ορθόδοξο Ινστιτούτο του Cambridge,

μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών,

Θεματικό Εργαστήριο για την πατερική και λειτουργική χρήση του Γαλ. 3:26-28

Francesco Bianchini, Καθηγητής Καινής Διαθήκης, Θεολογική Σχολή Ποντιφικού Πανεπιστημίου Ρώμης,

Το Βάπτισμα στον Παύλο

Gioietta Casella, Καθηγητής Καινής Διαθήκης, Θεολογική Σχολή Κεντρικής Ιταλίας, Φλωρεντία,

Η ενέργεια και το δώρο του Αγίου Πνεύματος στο Βάπτισμα σύμφωνα με τις πάλλειες επιστολές

Μόσχος Γκουτζιούδης, Αέκτωρ, Θεολογική Σχολή Α.Π.Θ.

Το Βάπτισμα στην προς Εβραίους Επιστολή

Stefano Romanello, Καθηγητής, Διεπισκοπικού Θεολογικού Σεμιναρίου, Gorizia, Udine, Τεργέστη – Αικατερίνη Τσαλαμπούνη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Θεολογική Σχολή Α.Π.Θ., μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών,

Θεματικό Εργαστήριο για την Προς Ρωμαίους Επιστολή, κεφ. 6

Το συνέδριο οργανώνεται σε συνεργασία με την Ρωμαιοκαθολική Θεολογική Σχολή της Φλωρεντίας

Περίοδος Σεπτεμβρίου-Δεκεμβρίου 2015

1. Διδασκαλία της εκκλησιαστικής και βυζαντινής μουσικής στα μουσικά σχολεία: περιεχόμενο, μέθοδοι και αποτελέσματα

Ετήσια επιστημονική και επιμορφωτική ημερίδα στη μνήμη του Χρήστου Κοτόπουλου, Μέλους του Τομέα Ψαλτικής Τέχνης και Μουσικολογίας της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών και καθηγητή μουσικής στο Μουσικό Σχολείο Βόλου

Συνεδριακό Θεσσαλίας, Μελισσάτικα, Βόλος, Οκτώβριος 2015

Η ημερίδα διοργανώνεται από τον Τομέα Ψαλτικής Τέχνης και Μουσικολογίας της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου, με τη συνεργασία της σχολικής συμβούλου εκπαιδευτικών μουσικής Θεσσαλίας Δρος Ξανθούλας Παπαπαναγιώτου

Λεπτομέρειες και πληροφορίες για τον ακριβή χρόνο πραγματοποίησης της ημερίδας και τους εισηγητές θα ανακοινωθούν προσεχώς στο: <http://tomeaspsaltikis.gr>

2. Ο Μητροπολίτης Κάλλιστος Ware και η μαρτυρία της Ορθοδοξίας στη Δύση

Διεθνές συνέδριο με αφορμή την υποδοχή του Σεβ. Μητροπολίτη Διοκλείας και Καθηγητή του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης κ. Κάλλιστου Ware ως Εταίρου της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών

Συνεδριακό Θεσσαλίας, Μελισσάτικα, Βόλος, 20-22 Νοεμβρίου 2015

Λεπτομέρειες και πληροφορίες για τους εισηγητές και τα θέματα του συνεδρίου θα ανακοινωθούν προσεχώς στο: www.acadimia.org

3. Ο Μένιος Μουρτζόπουλος στη μεθόριο θεολογίας και φιλοσοφίας Συνέδριο αφιερωμένο στον γνωστό βολιώτη λόγιο, συγγραφέα, νομικό και μεταφραστή

Συνεδριακό Θεσσαλίας, Μελισσάτικα, Βόλος, Φθινόπωρο 2015

Λεπτομέρειες και πληροφορίες για τον ακριβή χρόνο πραγματοποίησης και τους εισηγητές του συνεδρίου θα ανακοινωθούν προσεχώς στο: www.acadimia.org

1. Θεολογώντας στον 21ο αιώνα: Ορθόδοξες και Λουθηρανικές προοπτικές
Ακαδημαϊκή Συνάντηση Λουθηρανών και Ορθοδόξων Θεολόγων με την πρωτοβουλία
του Ινστιτούτου Οικουμενικής Έρευνας (Στρασβούργο, Γαλλία) και της Ακαδημίας
Θεολογικών Σπουδών Βόλου

Στρασβούργο, 25-29 Μαρτίου 2015

Εισηγητές-Συμμετέχοντες

Λουθηρανοί:

Αιδ. Sarah Hinlicky Wilson, Επίκ. Καθηγήτρια Ινστιτούτου Οικουμενικής Έρευνας,
Λουθηρανή Συμπρόεδρος των Ακαδημαϊκών Συναντήσεων, Στρασβούργο, Γαλλία,
Κλασικά ζητήματα στη λουθηρανική θεολογία

Anna-Mária Benková, Τμήμα Λουθηρανικής Θεολογίας Πανεπιστημίου Comeni-
us, Μπρατισλάβα, Σλοβακία,

Ιστορία και σύγχρονα ρεύματα στην περί τον Λούθηρο έρευνα

Αιδ. Olli-Pekka Vainio, Λέκτωρ Συστηματικής Θεολογίας Τμήματος Θεολογίας
Πανεπιστημίου Ελσίνκι, Φινλανδία,

Μεταμοντέρνα φιλοσοφία και λουθηρανική θεολογία

Αιδ. Reinhard Thöle, Καθηγητής Πανεπιστημίου της Halle, Γερμανία,

Αιδ. Anne Burghardt, Γραμματέας Οικουμενικών Σχέσεων Τμήματος Θεολογίας
και Δημόσιας Μαρτυρίας, Παγκόσμια Λουθηρανική Ομοσπονδία, Γενεύη, Εσθονία/
Ελβετία

Martin Kopp, Λουθηρανός Γραμματέας του Προγράμματος, Τμήμα Προτεσταντικής
Θεολογίας, Πανεπιστήμιο Στρασβούργου, Γαλλία

Ορθόδοξοι:

Παντελής Καλαϊτζίδης, Διευθυντής Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου,
Διδάσκων στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Ορθόδοξος Συμπρόεδρος των
Ακαδημαϊκών Συναντήσεων,

Νέα ρεύματα και πρόσφατες εξελίξεις στην ορθόδοξη θεολογία

Anna Briskina-Müller, Επιστημονική Συνεργάτις Πανεπιστημίου της Halle,
Γερμανία,

Εκκλησία και κόσμος στην Ορθοδοξία: Θεωρία και πραγματικότητα

Assaad Elias Kattan, Καθηγητής Έδρας Ορθόδοξης Θεολογίας Πανεπιστημίου Münster, Γερμανία,

Σκέψεις για την ορθόδοξη θεολογία και την ερμηνευτική

π. Heikki Huttunen, Γενικός Γραμματέας Οικουμενικού Συμβουλίου Φινλανδίας, Κληρικός της Ορθοδόξου Μητροπόλεως Ελσινκίου, Φινλανδία,

π. Radu Bordeanu, Αν. Καθηγητής Πανεπιστημίου Duquesne, Pittsburg, PA, ΗΠΑ

Κωνσταντίνος Δεληκωσταντής, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών και Ινστιτούτου Μεταπτυχιακών Σπουδών Ορθόδοξης Θεολογίας Chambésy Γενεύης, Ελλάδα/Ελβετία

Γεώργιος Βλαντής, Ορθόδοξος Γραμματέας του Προγράμματος, Επιστημονικός Συνεργάτης Τμήματος Ορθόδοξης Θεολογίας Πανεπιστημίου Μονάχου και Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου, Ελλάδα/Γερμανία

2. Η Καινοδιαθηκική επιστήμη σε εκκλησιακό πλαίσιο

Αθήνα, Τρίτη 31 Μαρτίου, 2015

Κύριος Εισηγητής:

Christopher Tuckett, Καθηγητής Πανεπιστημίου της Οξφόρδης

Με σύντομες εισηγήσεις συμμετέχουν:

Jeff Baldwin, Καθηγητής Ελληνικού Βιβλικού Κολλεγίου

Χρήστος Καρακόλης, Αν. Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

Thomas Kraus, Ερευνητής Πανεπιστημίου Ζυρίχης, Ελβετία

Στέφανος Μιχαλιός, Καθηγητής Ελληνικού Βιβλικού Κολλεγίου

Tobias Nicklas, Καθηγητής Πανεπιστημίου του Regensburg, Γερμανία

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη, Επίκ. Καθηγήτρια ΑΠΘ

Το σεμινάριο διοργανώνεται από τον Τομέα Μελέτης της Χειρόγραφης Παράδοσης της Καινής Διαθήκης της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών

Γλώσσα σεμιναρίου τα αγγλικά, με ελληνική μετάφραση των σχετικών κειμένων

Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαιτείται προηγούμενη συνεννόηση με τη Γραμματεία της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών και αποστολή βιογραφικού σημειώματος

τηλ. 24210-93553, 93573, www.acadimia.org, e-mail: info@acadimia.org

3. Η ύπαρξη του κακού και το πρόβλημα της θεοδικίας

Αθήνα, Σάββατο 9 Μαΐου 2015

Κύριος Εισηγητής:

Richard Swinburne, Ομότιμος Καθηγητής Φιλοσοφίας της Χριστιανικής Θρησκείας του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, Επίτιμος Εταίρος του Oriel College της Οξφόρδης και Μέλος της Βρετανικής Ακαδημίας.

Στη στρογγυλή τράπεζα συμμετέχουν:

Στέλιος Βιρβιδάκης, Καθηγητής, Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Φιλοσοφίας των Επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών

Μιχάλης Φιλίππου, Δρ. Φιλοσοφίας King's College Λονδίνου, Διδάσκων στο Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Φιλοσοφίας των Επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών

π. Ευάγγελος Γκανάς, Θεολόγος, Μηχανολόγος Μηχανικός ΕΜΠ, Εφημέριος Ι. Ναού Αγίου Μελετίου Αθηνών

Για τη συμμετοχή στο Σεμινάριο απαιτείται προηγούμενη συνεννόηση με τη Γραμματεία της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών και αποστολή βιογραφικού σημειώματος

τηλ. 24210-93553, 93573

www.acadimia.org, e-mail: info@acadimia.org

Το Σεμινάριο πραγματοποιείται με την ευγενική χορηγία του Ορθόδοξου Ιδρύματος Virginia H. Farah Foundation

4. Διεθνές Μουσικολογικό Διεπιστημονικό Δίκτυο για την Ψαλτική Τέχνη

Η ίδρυση του Δικτύου αποτελεί πρωτοβουλία του Τομέα Ψαλτικής Τέχνης και Μουσικολογίας της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου και η ιδρυτική του συνάντηση πρόκειται να λάβει χώρα τον Ιούνιο του 2015

Πληροφορίες: tomeaspsaltikis@acadimia.org

5. Διεπιστημονικό ερευνητικό πρόγραμμα για την ψηφιακή καταγραφή ναών, τοιχογραφιών, εικόνων και κειμηλίων περιοχής Ι. Μητροπόλεως Δημητριάδος

Το πρόγραμμα οργανώνεται με πρωτοβουλία του Τομέα Έρευνας, Διαχείρισης και Συντήρησης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων και Κειμηλίων της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών

Με το σύνολο του ψηφιακού υλικού (σχέδια, φωτογραφίες) που θα συγκεντρωθεί, θα λειτουργήσει στον Τομέα βάση δεδομένων που θα προσφέρεται για ποικίλες ερευνητικές δράσεις. Με πρωτοβουλία του Τομέα οργανώνεται για το Σεπτέμβριο του 2015 διεπιστημονική συνάντηση με στόχο τη συγκρότηση επιμέρους ομάδων εργασίας για την υλοποίηση του προγράμματος.

Πληροφορίες για την πρόοδο των εργασιών θα παρέχονται από την ιστοσελίδα της Ακαδημίας Ακαδημαϊκών Σπουδών: www.acadimnia.org

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών λειτουργεί ως ένα ανοιχτό εργαστήριο σκέψης και διαλόγου της Εκκλησίας με τη διανόηση και την κοινωνία, δίχως αμυντικά αντανακλαστικά ή απολογητική διάθεση, οργανώνοντας με τη μορφή του ανοιχτού πανεπιστημίου ετήσιους θεματικούς κύκλους σπουδών, διεθνή σεμινάρια, συνέδρια και εκδόσεις. Πάγια επιδίωξη της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών στάθηκε η συνεργασία και η σύμπραξη με άλλους φορείς, η από κοινού συζήτηση, με πνεύμα σεβασμού στην ετερότητα του καθενός, των μεγάλων προβλημάτων του καιρού μας. Έτσι η Ακαδημία συνεργάστηκε με φορείς όπως τη Ρωμαιοκαθολική Θεολογική Σχολή της Φλωρεντίας, το Boston Theological Institute, το Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών, το Drury University, το Τμήμα Θεολογίας ΑΠΘ, το Τμήμα Ορθόδοξου Θεολογίας του Πανεπιστημίου του Μονάχου, τη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης, το Οικουμενικό Ινστιτούτο του Bossey και το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών, το Συμβούλιο Ευρωπαϊκών Εκκλησιών, την Έδρα Ορθόδοξου Θεολογίας του Πανεπιστημίου Münster (Γερμανία), το Ρουμανικό Ινστιτούτο Διορθόδοξων, Διαχριστιανικών και Διαθρησκειακών Σπουδών (INTER Cluj-Napoca), το Ορθόδοξο Ινστιτούτο του Αγίου Σεργίου (Παρίσι), το Ινστιτούτο Οικουμενικών Ερευνών (Στρασβούργο), το Οικουμενικό Κέντρο και το περιοδικό Istina, το γαλλικό ορθόδοξο περιοδικό Contacts, το Χριστιανικό Πολιτιστικό Κέντρο Βελιγραδίου (Σερβία), το Βιβλικό Θεολογικό Ινστιτούτο του Αγίου Ανδρέα (Μόσχα, Ρωσία), την Ορθόδοξη Ακαδημία του Valamo (Φινλανδία), το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ορθόδοξων Θεολογικών Σχολών (EFOST, Βρυξέλλες), την Παγκόσμια Φοιτητική Χριστιανική Ομοσπονδία (WSCF), το Ευρωπαϊκό Μουσουλμανικό Φόρουμ Νεανικών και Φοιτητικών Οργανώσεων (FEMYSO), την Ένωση Θεολόγων Ημαθίας, την Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων, την Κοινωφελή Εταιρεία Ψυχοκοινωνικών Παρεμβάσεων «Πορεία Υγείας», τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας Βόλου και Λάρισας και το Εναλλακτικό Σχολείο της Θεραπευτικής Κοινότητας «Έξοδος», το Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας Βόλου, το Σύνδεσμο Νέων της Ι. Μητροπόλεως Δημητριάδος, τη Σχολή Αγιογραφίας «Δια Χειρός», την γαλλόφωνη ιστοσελίδα ορθόδοξης πληροφόρησης orthodoxie.com,

την εφημερίδα *Η Θεσσαλία* του Βόλου, το κορυφαίο περιοδικό σπουδής στη λογοτεχνία *Νέα Εστία*, το θεολογικό περιοδικό *Σύναξη*, τα περιοδικά *Αναλόγιον* και *Αιμωνάριον* της Ιεράς Μητροπόλεως Κοζάνης, τις εκδόσεις Καστανιώτης, Αρμός, Ίνδικτος και Εστία, καθιστώντας έτσι το Βόλο και τη Μητρόπολη Δημητριάδος τόπο συνάντησης και διαλόγου.

Κατά τα παρελθόντα ακαδημαϊκά έτη η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών μελέτησε θέματα όπως: «*Η Ορθοδοξία στον 21ο αιώνα*», «*Εκκλησία και Πολιτισμός*», «*Εκκλησία και Εσχατολογία*», «*Ορθοδοξία και Νεωτερικότητα*», «*Εκκλησιολογία και Εθνικισμός στη μεταμοντέρνα εποχή*», «*Ισλάμ και Φονταμενταλισμός-Ορθοδοξία και Παγκοσμιοποίηση*», «*Χριστιανική παρουσία και μαρτυρία στην Παλαιστίνη και τη Μέση Ανατολή σήμερα: Θεολογικές και πολιτικές προκλήσεις*», «*Ορθοδοξία και Ετερότητα*», «*Φύλο και Θρησκεία-Η θέση της γυναίκας στην Εκκλησία*», «*Καθ' οδόν προς το καθ' ομοίωσιν: Η θεολογική και ανθρωπολογική προσφορά της Elisabeth Behr-Sigel στην Εκκλησία*», «*Γυναίκες και θρησκείες: το πρόβλημα της βίας και του φονταμενταλισμού*», «*Θεολογία και Λογοτεχνία*», «*Θεολογία και σύγχρονη Ναοδομία*», «*Ο Νέος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας*», «*Η θεολογία της ειρήνης στην Ορθοδοξία*», «*Βιβλική θεολογία της απελευθέρωσης, Πατερική θεολογία και αμφιθυμίες της Νεωτερικότητας*», «*Ορθοδοξία και Παιδεία. Τα Θρησκευτικά ως μάθημα ταυτότητας και πολιτισμού*», «*Ορθοδοξία και Πολυπολιτισμικότητα*», «*Η συμμετοχή των λαϊκών στη ζωή της Εκκλησίας*», «*Αναταράξεις στη μεταπολεμική θεολογία. Η “θεολογία του ’60”*», «*Θεολογικές προσωπογραφίες Ι: Παναγιώτης Τρεμπέλας: Μεταξύ παράδοσης και ανανέωσης, επιστήμης και ιεραποστολής*», «*Κράτος και Εκκλησία*», «*Ορθοδοξία και Ισλάμ-Το Ισλάμ στην Ευρώπη*», «*Ορθοδοξία, παράδοση και Ιστορία*», «*Η συμμετοχή των Ορθοδόξων γυναικών στην Οικουμενική κίνηση*», «*Νεοπατερική σύνθεση ή “Μετα-πατερική” θεολογία; το αίτημα της θεολογίας της συνάφειας στην Ορθοδοξία*», «*Η θέση της θρησκείας στο δημόσιο χώρο*», «*Ζητήματα μεταρρύθμισης και ανανέωσης στην Ορθοδοξία*», «*Πρόσφυγες, Μετανάστες και Εκκλησία*», «*Εκπαίδευση μέσα από την Τέχνη*», «*Μεταμορφώσεις του Ελληνοχριστιανισμού 19ος-20ος αιώνας*», «*Το ζήτημα της γλώσσας στη Αατρεία*», «*Γιατί η Ορθόδοξη διδασκαλία για την θέωση γοητεύει τους δυτικούς χριστιανούς;*», «*Η Υποδοχή του Παλαμισμού στη Δύση σήμερα*», «*Η Διδασκαλία της Οικουμενικής Θεολογίας στον Ορθόδοξο κόσμο*», «*Μητροπολίτης Περγάμου Ιωάννης Ζηζιούλας: Πρόσωπο, Ευχαριστία και Βασιλεία του Θεού σε ορθόδοξη και οικουμενική προοπτική*», κ. ά.

Καρπός της παραπάνω προσπάθειας είναι η έκδοση και κυκλοφορία από την Ακαδημία των τίτλων Εκκλησία και Εσχατολογία στις εκδόσεις Καστανιώτη (2003, και σε επανέκδοση από την «Εκδοτική Δημητριάδος», 2014), Ισλάμ και Φονταμενταλισμός-Ορθοδοξία και Παγκοσμιοποίηση, Φύλο και Θρησκεία-Η θέση της γυναίκας στην Εκκλησία, στις εκδόσεις Ίνδικτος (2004, Θρησκεία και

Λογοτεχνία (Α', Β' και Γ' μέρος) στο περιοδικό Νέα Εστία (Μάρτιος 2004, Μάρτιος 2005 και Σεπτέμβριος 2009 αντίστοιχα), *Η ορθόδοξη θεολογία στον 21ο αιώνα* (του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Διοκλείας Κάλλιστου Ware), στις εκδόσεις Ίνδικτος (2005), *Ορθοδοξία και Νεωτερικότητα. Προλεγόμενα* (του Παντελή Καλαϊτζίδη, μεταφρασμένο ήδη στα ρουμανικά από τις εκδόσεις EIKON), καθώς και τον ομώνυμο συλλογικό τόμο από τις εκδόσεις Ίνδικτος (2007), *Αναταράξεις στη μεταπολεμική θεολογία. Η "θεολογία του '60"* (Ίνδικτος, 2009), *Και επί γης ειρήνη... Όραμα και αίτημα για τους λαούς και τις χριστιανικές Εκκλησίες-Ορθόδοξη Συμβολή* (Ίνδικτος, 2010), *Εκκλησία και Πολιτισμός στη σύγχρονη ελληνική θεολογία* (στα γαλλικά, στο τεύχος Ιανουαρίου-Μαρτίου 2010 του περιοδικού *Istina*), *"Many Women Were There..." The Participation of Orthodox Women in the Ecumenical Movement: Past, Present, Future*, (WCC Publications-Volos Academy, 2011), *Οι Χριστιανοί στη Μέση Ανατολή* (στα αγγλικά, στο τεύχος Μαρτίου 2012 του περιοδικού *The Ecumenical Review*), *Βιβλική Θεολογία της Απελευθέρωσης, Πατερική Θεολογία και αμφισημίες της νεωτερικότητας σε ορθόδοξη και οικουμενική προοπτική* (Ίνδικτος, 2012), *Εκκλησιολογία και Εθνικισμός* (στα αγγλικά, στο τεύχος 3-4 του 2013 του περιοδικού *St Vladimir's Theological Quarterly*), ενώ στη συνέχεια αναμένεται και η έκδοση των λοιπών τόμων με τις εργασίες της Ακαδημίας κατά τα παρελθόντα έτη και με θέματα όπως: *Ορθοδοξία και Πολυπολιτισμικότητα, Εκκλησία και Πολιτισμός, Νεοπατερική σύνθεση ή «Μετα-πατερική θεολογία: το αίτημα της θεολογίας της συνάφειας στην Ορθοδοξία, Η συμμετοχή των λαϊκών στη ζωή της Εκκλησίας, Κράτος και Εκκλησία*, κ. ά. Από το 2012 η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών δραστηριοποιείται επίσης με αυτοτελείς εκδόσεις στα αγγλικά (στη σειρά: «*Doxa & Praxis: Exploring Orthodox Theology*», σε συνεργασία με τις εκδόσεις του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών/WCC Publications), κυκλοφορώντας ήδη τα δύο πρώτα βιβλία της σειράς: *Orthodox Theology in the Twenty-first Century* (Metropolitan Kallistos Ware) και *Orthodoxy and Political Theology* (Pantelis Kalaitzidis). Στο πλαίσιο των αγγλόφωνων εκδόσεων έχουν κυκλοφορήσει επίσης και τα έργα *Orthodox Perspectives on Ecumenical Theological Education: The Ecumenical Movement in the Theological Education and in the Life of Orthodox Churches*, Edited by Gennadios of Sassima, Laurentiu of Adreal, Pavel Aurel, Daniel Buda (Volos Academy Publications, Volos 2014) και *Spirituality, Power and Revolution: Contemporary Monasticism in Communist Ethiopia*, Joachim G. Persoon with an Overview of the Orthodox Church During Communism by Vaclav Jezek (Volos Academy Publications, Volos 2014).

Από το 2014 η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών, δια της «Εκδοτικής Δημητριάδος», έχει εισέλθει σε μια νέα και σημαντική φάση του εκδοτικού της προγράμματος, με την αυτοέκδοση των έργων της (πρακτικά συνεδρίων και σεμιναρίων,

δημοσίων διαλέξεων και εκδηλώσεων), αλλά και με τη δημοσίευση αυτοτελών έργων ευρύτερου θεολογικού και πνευματικού ενδιαφέροντος, Ελλήνων και ξένων συγγραφέων. Στο πλαίσιο αυτό κυκλοφόρησε ήδη σε δεύτερη έκδοση ο συλλογικός τόμος Εκκλησία και Εσχατολογία, ενώ στο πλαίσιο της νέας εκδοτικής σειράς «Εν Διαλόγω» έχει κυκλοφορήσει σε ελληνική μετάφραση το βιβλίο του Jean Danielou *Δοκίμιο για το μυστήριο της Ιστορίας* (Εκδοτική Δημητριάδος, Βόλος, 2014).

Για το ακαδημαϊκό έτος 2014-15, η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών συνεχίζει την παράδοση των επίκαιρων αλλά και υψηλού επιστημονικού επιπέδου διοργανώσεων που έχει καθιερώσει, οργανώνοντας σημαντικά διεθνή συνέδρια με θέματα όπως: *Πολιτική Ορθοδοξία και Ολοκληρωτισμός στην μετα-κομμουνιστική εποχή*. Παράλληλα, προγραμματίζει διάφορες διαλέξεις, συνέδρια και επιμορφωτικά σεμινάρια στα οποία η Ακαδημία ασχολείται με θέματα όπως: *Διάλογοι Θεολογίας και Ψυχολογίας, Κανόνες της Εκκλησίας και Νόμοι της Πολιτείας, Το πρόβλημα του κακού και το ζήτημα της θεοδικίας*, κ. ά.

Τέλος, η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών σε συνεργασία με την Ι. Μητρόπολη Δημητριάδος, έχουν δημιουργήσει στο διαδίκτυο Ορθόδοξη ψηφιακή θεολογική βιβλιοθήκη (www.imdlibrary.gr), με ελεύθερη πρόσβαση σε βιβλία, επιστημονικά θεολογικά περιοδικά, συλλογικούς τόμους, επτηρίδες, μονογραφίες και θεολογικά δοκίμια, με περιλήψεις των έργων αυτών στα ελληνικά, αγγλικά και εντός ολίγου και στα γαλλικά, και με συνδέσεις (links) με άλλες διαδικτυακές βιβλιοθήκες και ιστοσελίδες. Χάρη στο έργο της και στην σπουδαία συμβολή της στον τομέα αυτό στον ορθόδοξο κόσμο, η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών συμμετέχει στην Παγκόσμια Ψηφιακή Θεολογική Βιβλιοθήκη (GlobTheoLib: www.globethics.net/gtl). Η εν λόγω Διαδικτυακή Βιβλιοθήκη αποσκοπεί στη χρήση νέων ψηφιακών μοντέλων ανταλλαγής πληροφορίας, προκειμένου να συμβάλει στην αποδοτική μετάδοση και ανταλλαγή θεολογικής γνώσης, υπερβαίνοντας τοπικούς φραγμούς και υλικές δυσχέρειες που δυσκολεύουν τη θεολογική επικοινωνία Βορρά και Νότου, Ανατολής και Δύσης. Η Παγκόσμια Διαδικτυακή Θεολογική Βιβλιοθήκη προσφέρει στους εγγεγραμμένους της χρήστες δωρεάν πρόσβαση στα πλήρη κείμενα εκατοντάδων χιλιάδων (μέχρι σήμερα: 600.000) άρθρων, μεταπτυχιακών και διδακτορικών διατριβών και άλλων δημοσιεύσεων που αναφέρονται στη θεολογία και στην οικουμενική κίνηση και έχουν συνταχθεί σε διάφορες γλώσσες.

Η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών διαθέτει βιβλιοθήκη/αναγνωστήριο που ξεκίνησε τη λειτουργία της τον Ιανουάριο του 2008. Απευθύνεται σε θεολόγους-εκπαιδευτικούς, κληρικούς, φοιτητές και ερευνητές. Η συλλογή της αποτελείται από 20.000 περίπου τίτλους τεκμηρίων (βιβλία και περιοδικά), ενώ εμπλουτίζεται διαρκώς με νέο υλικό. Ο ηλεκτρονικός κατάλογος της Βιβλιοθήκης της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών (OPAC) βρίσκεται στην ιστοσελίδα: www.imd.gr/biblia/tb_books_list.php/

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Λόγω της πολύπλευρης συμβολής και προσφοράς της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών στα θεολογικά γράμματα και ευρύτερα στην έρευνα και τον πολιτισμό, με το νόμο 4310/2014 του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων για την «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία», που ψήφισε πρόσφατα η Βουλή των Ελλήνων, η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών Βόλου συγκαταλέγεται πλέον μεταξύ των αναγνωρισμένων ανά την επικράτεια ερευνητικών κέντρων.

Το γεγονός αυτό αποτελεί μια πολύ σημαντική εξέλιξη για την Ακαδημία του Βόλου και μια αναγνώριση από την υπεύθυνη πολιτεία του έργου που επιτελείται, και που αναμένεται πως θα αποτελέσει ορόσημο για την περαιτέρω πορεία και ακαδημαϊκή της ανάπτυξη, τόσο σε τοπικό και εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Η αναγνώριση αυτή επιφορτίζει την Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών με περισσότερες ευθύνες και με νέα καθήκοντα για την προαγωγή και διεθνή προβολή της επιστημονικής θεολογικής έρευνας που επιτελείται στον τόπο μας, όσο και για τη ζωντανή και δημιουργική μαρτυρία της Ορθοδοξίας στο σύγχρονο κόσμο.

Το Ερευνητικό Κέντρο της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών, εκτός από τις συνήθεις θεολογικές επιστημονικές και ερευνητικές δραστηριότητες της Ακαδημίας, περιλαμβάνει προς το παρόν και πέντε εξειδικευμένους επιστημονικούς και ερευνητικούς τομείς οι οποίοι προβλέπεται σύντομα να μετεξελιχτούν σε ερευνητικά ινστιτούτα. Οι τομείς αυτοί είναι:

1) Τομέας Ψαλτικής Τέχνης και Μουσικολογίας

Ο Τομέας Ψαλτικής Τέχνης και Μουσικολογίας ιδρύθηκε με απόφαση του Δ. Σ. της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών στην υπ' αριθμ. 12/8-8-2013 συνεδρίασή του.

Σκοποί του Τομέα Ψαλτικής Τέχνης και Μουσικολογίας είναι η έρευνα, μελέτη, καταγραφή, διάσωση και προβολή του βυζαντινού και μεταβυζαντινού μουσικού πολιτισμού, ιδιαιτέρως της Εκκλησιαστικής Ψαλτικής Τέχνης, όπως αυτός διασώζεται στην ζώσα προφορική παράδοση των φυσικών του φορέων, κληρικών και ιεροψαλτών, αλλά και όπως καταφθάνει ως τις ημέρες μας μέσω των άμεσων και έμμεσων πηγών αυτού (μουσικά χειρόγραφα, θεωρητικά συγγράμματα και μελέτες, ιστορικές μαρτυρίες, πατερική και κοσμική γραμματεία και τα όμοια). Παράλληλα, κύρια μέριμνα του Τομέα είναι και η καταγραφή και μελέτη της τοπικής ψαλτικής

παραδόσεως της Μαγνησίας και της Ι. Μητροπόλεως Δημητριάδος, μέσα από τη συγκέντρωση, ταξινόμηση και μελέτη των σχετικών πηγών ή μαρτυριών. Για την επίτευξη των ανωτέρω σκοπών πρωταρχικό μέλημα του Τομέα είναι η οργάνωση ενός σύγχρονου μουσικού αρχείου δίσκων, κασετών, CD, ταινιών και ποικίλων ηχητικών καταγραφών, φωτογραφιών, καταλοίπων, εγγράφων, χειρογράφων, και λοιπών πηγών για την έρευνα και μελέτη της Ψαλτικής Τέχνης στην Μαγνησία, την Ι. Μητρόπολη Δημητριάδος, αλλά και πέραν αυτής, καθώς και η συγκρότηση μιας πλούσιας δανειστικής μουσικής και μουσικολογικής βιβλιοθήκης.

Επιπλέον, ο Τομέας φιλοδοξεί να φέρει κοντά όλους, ει δυνατόν, τους ανά τον κόσμο ερευνητές, επιστήμονες και επιστημονικούς φορείς, των οποίων το γνωστικό αντικείμενο ή τα ερευνητικά ενδιαφέροντα σχετίζονται αμέσως ή εμμέσως με την Ψαλτική Τέχνη, και να δημιουργήσει ένα παγκόσμιο δίκτυο συνεργασιών και διαδράσεων μεταξύ αυτών. Ως εκ τούτου, αποβλέπει σε συνεργασίες και ανταλλαγές με το Ίδρυμα Βυζαντινής Μουσικολογίας της Ι. Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, με τα Προγράμματα Ψαλτικής Τέχνης των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών, με τους ανάλογους Τομείς Πανεπιστημιακών Σχολών της Ελλάδος και του εξωτερικού, με καλλιτεχνικούς φορείς (Σύλλογοι και Σύνδεσμοι Ιεροψαλτών, Σχολές Βυζαντινής Μουσικής), κλπ. Αυτονόητη είναι η διοργάνωση συνεδρίων, συμποσίων, ημερίδων, επιμορφωτικών και εκπαιδευτικών σεμιναρίων και πάσης φύσεως καλλιτεχνικών εκδηλώσεων περί την Ψαλτική Τέχνη, καθώς επίσης και η συμμετοχή των μελών τού Τομέα σε ανάλογα διεθνή επιστημονικά fora. Στους σκοπούς περιλαμβάνεται επίσης και η κατάρτιση στελεχών για την ενίσχυση του Τομέα και την αρτιότερη επίτευξη των στόχων του, όπως και η έκδοση μελετών, διατριβών, συλλογικών τόμων, μουσικών συλλογών, περιοδικών, δίσκων και λοιπών οπτικοακουστικών μέσων, η κατασκευή και ενημέρωση σχετικών διαδικτυακών ιστοσελίδων και πεδίων επικοινωνίας και η διάχυση των σχετικών πληροφοριών ή πορισμάτων των ανωτέρω δράσεων σε κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο ή φορέα ανά τον κόσμο.

Διευθυντής του Τομέα Ψαλτικής Τέχνης και Μουσικολογίας ορίστηκε με την ως άνω απόφαση του Δ. Σ. της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών ο Δρ. Κωνσταντίνος Καραγκούνης, Επικ. Καθηγητής Βυζαντινής Εκκλησιαστικής Μουσικής στην Ανωτάτη Εκκλησιαστική Ακαδημία Αθηνών, Πρωτοψάλτης και Χοράρχης, μέλος του Δ. Σ. του Ιδρύματος Βυζαντινής Μουσικολογίας της Ι. Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, και τ. μέλος του Δ. Σ. του Συνδέσμου Ιεροψαλτών Βόλου «Ιωάννης Κουκουζέλης».

2) Τομέας Μελέτης της Χειρόγραφης Παράδοσης της Καινής Διαθήκης

Ο Τομέας Μελέτης της Χειρόγραφης Παράδοσης της Καινής Διαθήκης ιδρύθηκε

με απόφαση του Δ.Σ. της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών στην υπ' αριθμ. 13/27-12-2013 συνεδρίασή του.

Κύριος σκοπός του είναι η κριτική έκδοση του βυζαντινού κειμένου, το οποίο χρησιμοποιείται από την Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία ως το λειτουργικό της κείμενο. Ως επιμέρους στόχοι ορίζονται η εξεύρεση, συγκέντρωση, φωτογράφιση, μεταγραφή και μελέτη των χειρογράφων (συνεχές κείμενο ή εκλογάδια) που διασώζουν τον βυζαντινό τύπο κειμένου, η εκπαίδευση και επιμόρφωση ειδικών στην κριτική του κειμένου, η οργάνωση συνεδρίων και σεμιναρίων, οι κριτικές εκδόσεις του κειμένου της Καινής Διαθήκης και ειδικότερα η επανέκδοση της Πατριαρχικής έκδοσης του 1904 με βελτιώσεις, διορθώσεις και εν γένει εφαρμογή της σύγχρονης επιστημονικής μεθοδολογίας, η μελέτη και ανάδειξη της οποιασδήποτε μορφής πρόσληψης και ερμηνευτικού υπομνηματισμού του κειμένου της Καινής Διαθήκης στα βυζαντινά χειρόγραφα (λειτουργικά χειρόγραφα, ερμηνευτικές σειρές κτλ), η συμμετοχή σε διεθνή επιστημονικά fora, η συνεργασία με αντίστοιχα ερευνητικά ιδρύματα του εξωτερικού, η έκδοση ηλεκτρονικού επιστημονικού περιοδικού για τη διάχυση των αποτελεσμάτων του ερευνητικού έργου, η κατασκευή και συντήρηση σχετικής ιστοσελίδας για την ενημέρωση της διεθνούς ακαδημαϊκής κοινότητας, η συνεργασία με τις Ορθόδοξες Εκκλησίες της Ανατολής για την επανέκδοση και την κριτική διόρθωση του εν χρήσει λειτουργικού κειμένου της Καινής Διαθήκης (ειδικά στα σύγχρονα εκλογάδια) με βάση την έρευνα στη χειρόγραφη παράδοση.

Ο ως άνω Τομέας α) θα καλύψει ένα σημαντικό κενό στην έρευνα, καθότι τα αντίστοιχα διεθνή ερευνητικά κέντρα ασχολούνται με άλλες μορφές της κειμενικής παράδοσης της αρχαίας Εκκλησίας (π.χ. αλεξανδρινός τύπος κειμένου, πάπυροι, αρχαίες λατινικές μεταφράσεις κ.ά.), έχοντας ως στόχο τους την εγγύτερη δυνατή προσέγγιση του αρχικού κειμένου (original text) της Καινής Διαθήκης, και όχι την αποκατάσταση του «ζωντανού κειμένου» (living text) στο πλαίσιο της βυζαντινής παράδοσης· β) θα ερευνήσει και θα αναδείξει ένα σημαντικό τμήμα της παράδοσης της αρχαίας Εκκλησίας, το οποίο ως τώρα δεν έχει αξιοποιηθεί επαρκώς· γ) θα προσφέρει ουσιαστικές υπηρεσίες κυρίως στις ελληνόφωνες Ορθόδοξες Εκκλησίες συμβάλλοντας στην επανέκδοση του κειμένου της Καινής Διαθήκης που χρησιμοποιείται στην καθημερινή λειτουργική τους πράξη· δ) θα προβάλλει σε διεθνές επιστημονικό επίπεδο την τεράστια πολιτιστικής αξίας και σημασίας κληρονομιά των ελληνικών χειρογράφων της Καινής Διαθήκης.

Διευθυντές του Τομέα ορίστηκαν με την ως άνω απόφαση οι εκ των μελών του Δ.Σ. της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών:

(1) Χρήστος Καρακόλης, Αν. Καθηγητής Καινής Διαθήκης Πανεπιστημίου Αθηνών, μέλος της Εκδοτικής Επιτροπής των κριτικών εκδόσεων της Καινής Διαθήκης “Nestle-Aland” και “Greek New Testament”, μέλος της Επιτροπής

Επιστημονικών Εκδόσεων της Γερμανικής Βιβλικής Εταιρίας, μέλος της Διοικούσας Επιτροπής της Studiorum Novi Testamenti Societas και αντιπρόεδρος της Επιτροπής της για την ανάπτυξη της Καινής Διαθήκης στην Ανατολική Ευρώπη, μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του περιοδικού Early Christianity, του Colloquium Oecumenicum Paulinum και του Colloquium Ioanneum.

(2) Αικατερίνη Τσαλαμπούνη, Επικ. Καθηγήτρια Καινής Διαθήκης στο ΑΠΘ, μέλος της Διοικούσας Επιτροπής της European Association of Biblical Studies, μέλος του Δ.Σ. της European Society of Women in Theological Research, μέλος της Society of Biblical Literature, του Colloquium Oecumenicum Paulinum και της Γενικής Συνέλευσης της Ελληνικής Βιβλικής Εταιρίας.

3) Τομέας Κανονικής Θεολογίας

Ο Τομέας Κανονικής Θεολογίας ιδρύθηκε με απόφαση του Δ. Σ. της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών στην υπ' αριθμ. 14/25-8-2014 συνεδρίασή του.

Ο Τομέας έχει σκοπό να ερευνήσει, να μελετήσει και να αναδείξει θέματα: α) Κανονογέννησης και Κανονογένεσης, β) Κανονικής Παραδόσεως και γ) Κανονικής Ερμηνευτικής.

Αναλυτικότερα, η τρίπτυχη αυτή έρευνα θα καλύψει συνολικά, από άποψη μελέτης, έρευνας σπουδής και ζωής της Εκκλησίας

α) το ευρύ φάσμα των δύο χιλιετιών, με σαφή κατ' αρχάς επικέντρωση στις Κανονικές Πηγές που αναδύθηκαν συνοδικά στην πρώτη χιλιετία, την χιλιετία της κανονογέννησης, με εισαγωγικά και ιστορικά προλεγόμενα σε αυτήν, καθώς και κειμενικά ζητήματα και ζητήματα κριτικής των κανονικών κειμένων, για να μελετηθούν στη συνέχεια οι κανονικές προεκτάσεις και απορροές της, που εμπεριέχονται στις επόμενες δύο γενικές πτυχές έρευνας.

β) Θέματα Κανονικής Παραδόσεως της Εκκλησίας όπως (ενδεικτικά):

1) Ιστορία των έντυπων εκδόσεων των Ιερών Κανόνων (16ος-20ός αι.)

2) Οι Κανονικές Συλλογές *Πηδάλιο* και *Σύνταγμα Ράλλη-Ποτλή* (19ος αι.) της Ορθόδοξης Εκκλησίας και η Μεταβυζαντινή Ερμηνευτική

3) Εκκλησιολογία και Διοικησιολογία των Ιερών Κανόνων

γ) Θέματα της Κανονικής Ερμηνευτικής στην σύγχρονη εποχή όπως (ενδεικτικά):

1) Σύγχρονα εκκλησιο-κανονικά ζητήματα

2) Πολιτεία, Ορθόδοξη Εκκλησία & Θρησκευματα στην Ελλάδα / Ευρώπη / Οικουμένη

3) Κανονικό Δίκαιο και Διεθνής Πολιτική

Διευθυντής του Τομέα Κανονικής Θεολογίας ορίστηκε με την ως άνω απόφαση του Δ. Σ. της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών το μέλος του Δ. Σ. π. Γρηγόριος Παπαθωμάς, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

και Ινστιτούτου Ορθόδοξης θεολογίας, «Άγιος Σέργιος» Παρισίων, Πρόεδρος Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ορθοδόξων Θεολογικών Σχολών (EFOST), Κοσμήτωρ στο Θεολογικό Σεμινάριο «Άγιος Πλάτων Ταλλίνης» (Εσθονία), Μέλος της Συντακτικής Επιτροπής των Γαλλικών Ορθόδοξων περιοδικών *Contacts* και *Le Messenger Orthodoxe* (Παρίσι), και του Ορθόδοξου Εσθονικού περιοδικού *Usk Ja Elu* (Ταλλίν), Μέλος της Συνοδικής Επιτροπής Διορθοδόξων και Διαχριστιανικών Σχέσεων, Μέλος του Δ. Σ. του Διορθοδόξου Κέντρου της Ι. Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος (Πεντέλη).

4) Τομέας Διαθρησκειακών Σπουδών

Ο Τομέας Διαθρησκειακών Σπουδών ιδρύθηκε με απόφαση του Δ.Σ. της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών στην υπ' αριθμ. 14/25-8-2014 συνεδρίασή του.

Ο Τομέας αυτός έχει ως αντικείμενο τη μελέτη του πολύπλευρου θρησκευτικού φαινομένου στις επιμέρους σύγχρονες εκδηλώσεις του (με έμφαση στις πιο οικείες στον ελληνικό χώρο μονοθεϊστικές θρησκείες του Ιουδαϊσμού και του Ισλάμ) με την χρήση των κατάλληλων πορισμάτων της θρησκευτολογικής έρευνας, όπως αυτή έχει διεθνώς αναπτυχθεί.

Η σπουδαιότητα της μελέτης του θρησκευτικού φαινομένου είναι προφανής τόσο διότι η θρησκεία αποτελεί βασική πτυχή της ίδιας της ανθρώπινης ύπαρξης, συνυφασμένη με την ίδια την ταυτότητά της, όσο και επειδή η θρησκεία έχει διαχρονικά αποτελέσει αντικείμενο εκμετάλλευσης από ποικίλες πλευρές με συνέπεια η κοινώς λεγόμενη «επιστροφή της θρησκείας» στον δημόσιο χώρο να χρωματίζεται συχνά με μελανά χρώματα. Σε μια περίοδο όπου λιγότερο ή περισσότερο φαίνεται να πριμοδοτείται η μισαλλοδοξία και η βία, ο διάλογος μεταξύ των διαφόρων θρησκευτικών παραδόσεων μέσα στο πλαίσιο της σοβαρής επιστημονικής έρευνας αναφορικά με τη θέση της θρησκείας στον δημόσιο χώρο, θα μπορέσει να καλλιεργήσει όχι μόνο την αμοιβαία γνώση αλλά και να συμβάλει στην αρμονική και ειρηνική συνύπαρξη των επιμέρους ανθρώπων και παραδόσεων στον σύγχρονο πλουραλιστικό κόσμο. Πέραν των ανωτέρω, σκοπός του Τομέα θα είναι να αξιοποιήσει την μακραίωνη εμπειρία συμβίωσης των τριών μονοθεϊστικών θρησκειών στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου και να εγκαينιάσει δράσεις και τράπεζες λόγου για την προαγωγή της καταλλαγής σε περιβάλλοντα θρησκευτικής ετερότητας.

Διευθύντρια του Τομέα Διαθρησκειακών Σπουδών ορίστηκε με την ως άνω απόφαση του Δ.Σ. της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών το μέλος του Δ. Σ. Αγγελική Ζιάκα, Επικ. Καθηγήτρια του Τμήματος Θεολογίας ΑΠΘ, Διδάσκουσα στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών του ιδίου Πανεπιστημίου και στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου, Επισκέπτρια καθηγήτρια του Πανεπιστημίου της Τιμισοάρα (Ρουμανία) και του Πανεπιστημίου της Αλαμπάμα

(Τουσκαλούσα, Η.Π.Α.), μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής για την Αναβάθμιση της Θρησκευτικής Παιδείας των Ιεροδιδασκάλων του Ισλάμ (Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων), ιδρυτικό μέλος και μέλος του Δ. Σ. της *Scientific Association for Ibadism and Ibadi Studies*, ιδρυτικό μέλος και μέλος του Δ. Σ. της Επιστημονικής Εταιρείας Σπουδών Μέσης Ανατολής, της Συμβουλευτικής Επιτροπής της Εκδοτικής Σειράς Ορθόδοξης Θεολογίας «Doxa & Praxis: Exploring Orthodox Theology» (WCC Publications, Geneva).

5) Τομέας Έρευνας, Διαχείρισης και Συντήρησης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων και Κειμηλίων

Ο Τομέας Έρευνας, Διαχείρισης και Συντήρησης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων και Κειμηλίων ιδρύθηκε με απόφαση του Δ.Σ. της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών στην υπ' αριθμ. 14/25-8-2014 συνεδρίασή του.

Ο Τομέας έχει ως αντικείμενο τη συστηματική μελέτη, καταγραφή, συντήρηση και ανάδειξη των εκκλησιαστικών μνημείων και κειμηλίων (φορητές εικόνες, ξυλόγλυπτα, χειρόγραφα, αντικείμενα μικροτεχνίας) τόσο σε εθνικό όσο κυρίως σε τοπικό επίπεδο. Η σύσταση εξειδικευμένης βιβλιοθήκης για την προώθηση της έρευνας, η οργάνωση ψηφιακού αρχείου καταγραφών μνημείων-αντικειμένων και ψηφιακού φωτογραφικού αρχείου, η μουσειογραφική μελέτη και ανάδειξη τοπικών συλλογών εικόνων-κειμηλίων, ο σχεδιασμός πολιτιστικών διαδρομών στο πλαίσιο της ανάπτυξης του θρησκευτικού τουρισμού της περιοχής, με στόχο τη γνωριμία του ευρύτερου κοινού με τα βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία της Μαγνησίας, η ανάληψη ερευνητικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων και η διοργάνωση επιστημονικών συνεδρίων σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς του Υπουργείου Πολιτισμού, της πανεπιστημιακής κοινότητας και της τοπικής αυτοδιοίκησης, περιλαμβάνονται στους κύριους στόχους του Τομέα.

Διευθύντρια του Τομέα Έρευνας, Διαχείρισης και Συντήρησης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων και Κειμηλίων ορίστηκε με την ως άνω απόφαση του Δ.Σ. της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών η Μαρία Νάνου, Θεολόγος-Βυζαντινολόγος, ΜΑ Ιστορίας της Βυζαντινής Τέχνης του Πανεπιστημίου της Σορβόνης (Paris I-Panthéon-Sorbonne), Υπ. Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών εξετάζει την περαιτέρω διεύρυνση των ερευνητικών της τομέων (Τομέας Φιλοσοφίας και Πατερικής Θεολογίας, Οικουμενικής Θεολογίας, Θεολογίας και Επιστημών του Ψυχισμού, Κατηχητικής και Διδακτικής των Θρησκευτικών, κ.ά.).

Μητροπολίτη Διοκλείας Κάλλιστου Ware, Η Ορθόδοξη Θεολογία στον 21ο αιώνα

Ενώ τον 20ο αιώνα το πρωταρχικό πρόβλημα της θεολογίας ήταν το εκκλησιολογικό, το πρόβλημα της ταυτότητας και της φύσης της Εκκλησίας, τον 21^ο αιώνα υπό το κράτος των ταχύτατων και ραγδαίων εξελίξεων στο πεδίο της βιοτεχνολογίας, της γενετικής μηχανικής και της πληροφορικής- το πρόβλημα που κατεξοχήν θα απασχολήσει την ορθόδοξη θεολογία θα είναι το ανθρωπολογικό

Ισλάμ και Φονταμενταλισμός - Ορθοδοξία και Παγκοσμιοποίηση (Συλλογικό)

Η δράση του πολιτικού Ισλάμ και οι αντιδράσεις πολλών ορθόδοξων χριστιανών έναντι της παγκοσμιοποίησης, μας κάνουν να σκεφτούμε ότι παρά τις σημαντικές διαφορές τους, τόσο η Ορθοδοξία όσο και το Ισλάμ, πού αντιμετωπίζουν σήμερα το δίλημμα «φονταμενταλισμός ή παγκοσμιοποίηση;», στην ουσία βρίσκονται να μην έχουν επιλύσει (για διαφορετικούς λόγους η κάθε πλευρά) το ζήτημα της σχέσης τους με τη νεωτερικότητα.

Φύλο και Θρησκεία: Η θέση της Γυναίκας στην Εκκλησία (Συλλογικό)

Μια σοβαρή θεολογική σπουδή -και εν πολλοίς αυτοκριτική συζήτηση- για το όλο φάσμα της στάσης της ορθόδοξης θεολογίας και παράδοσης στο κρίσιμο θέμα της θέσης της γυναίκας στην Εκκλησία: από τη ριζοσπαστική αμφισβήτηση και υπέρβαση των κάθε μορφής διακρίσεων (άρα και αυτών με βάση το φύλο) έως την υποτίμηση και την ιεραρχική υπαγωγή της γυναίκας στον άνδρα.

1. Ορθοδοξία και Νεωτερικότητα (Συλλογικό)

2. Ορθοδοξία και Νεωτερικότητα: Προλεγόμενα Παντελή Καλαϊτζίδη

Η Ορθοδοξία σταμάτησε πριν τη νεωτερικότητα; Έχει αποδεχτεί η Ορθοδοξία το κεκτημένο της νεωτερικότητας και τις συνέπειές του στο κοινωνικό πολιτισμικό πεδίο; Είναι συμβατά τα δικαιώματα του ανθρώπου με το ορθόδοξο ήθος, και σε ποιο βαθμό η ανάδυση του υποκειμένου παραπέμπει υποχρεωτικά στην ατομοκρατία και την ακύρωση των σχέσεων κοινωνίας; Ορθοδοξία και Διαφωτισμός είναι κατ'ανάγκην μεγέθη αλληλοαποκλειόμενα; Ποιός ο λόγος της Εκκλησίας στην εποχή της μετανεωτερικότητας και της πολυπολιτισμικότητας; Τι είναι εν τέλει η Ορθοδοξία: θρησκεία του παρελθόντος και αγώνας για τη διατήρηση «ιστορικών προνομίων» ή πρόταση ζωής για το παρόν και το μέλλον;

Αναταράξεις στη Μεταπολεμική Θεολογία- Η Θεολογία του '60 (Συλλογικό)

Πρακτικά Συνεδρίου για τη «θεολογία του '60» που διοργανώθηκε στο Βόλο το 2005 από την Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών και το περιοδικό Σύναξη. Με τον συλλογικό αυτό τόμο επιχειρείται, για πρώτη φορά, μια πολυεπίπεδη, συνθετική αλλά και κριτική αξιολόγηση της προσφοράς και των αναζητήσεων μιας ολόκληρης θεολογικής γενιάς που σφράγισε την πορεία της σύγχρονης θεολογίας στην Ελλάδα.

Και επί Γης Ειρήνη...

Όραμα και αίτημα για τους λαούς και τις χριστιανικές εκκλησίες σήμερα-ορθόδοξη συμβολή (Συλλογικό)

Ο συλλογικός αυτός τόμος, με κείμενα ημερίδας που διοργανώθηκε το 2009 στο Βόλο με αφορμή το πρόγραμμα του ΠΣΕ «Δεκαετία για την Υπέρβαση της Βίας» και ενόψει της «Διεθνούς Οικουμενικής Διάσκεψης για την Ειρήνη» που πραγματοποιήθηκε το Μάιο του 2011 στο Kingston της Τζαμάικα, αναδεικνύει την αναγκαιότητα συμβολής της ορθόδοξης θεολογίας στη διαμόρφωση ενός πολιτισμού ειρήνης. Η συμβολή αυτή δεν επιτρέπεται να περιορισθεί σε απλή περιγραφή και εξωτερική ερμηνεία των φαινομένων. Ή ορθόδοξη θεολογία με παρρησία, προφητικό όραμα και λόγο οφείλει να προσφέρει τρόπους μεταμόρφωσης του αισθητού και ενατένισης και πρόγευσης του υπεραισθητού.

Βιβλική Θεολογία της Απελευθέρωσης, Πατερική Θεολογία και αμφισημίες της Νεωτερικότητας σε Ορθόδοξη και Οικουμενική Προοπτική (Συλλογικό)

Ο συλλογικός αυτός τόμος στηρίζεται σε σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε από την Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών στο Βόλο το 2009, σε συνεργασία με τη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης και το Τμήμα Θεολογίας ΑΠΘ. Με τον τόμο αυτό επιχειρείται ο διάλογος της πατερικής θεολογίας με τα αιτήματα της θεολογίας της απελευθέρωσης, αλλά και με τις προκλήσεις και τις αμφισημίες της νεωτερικότητας, μέσα από το πρίσμα της ορθόδοξης και της οικουμενικής θεολογίας.

***Η συμμετοχή των Ορθοδόξων Γυναικών στην
Οικουμενική Κίνηση,
Παρελθόν, Παρόν, Μέλλον***

Πρακτικά Συνεδρίου για τη συμμετοχή των ορθοδόξων γυναικών στην οικουμενική κίνηση, που διοργανώθηκε στο Βόλο το 2008 από την Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών και το Πρόγραμμα «Γυναίκες στην Εκκλησία και την Κοινωνία» του ΠΣΕ. Με τον τόμο αυτό αναδεικνύεται η πολυδιάστατη εμπλοκή των ορθόδοξων θεολόγων γυναικών στην οικουμενική κίνηση αλλά ταυτόχρονα και οι σπουδαίες θεολογικές προκλήσεις για το ρόλο των γυναικών στην Εκκλησία και τη θεολογία. Οι προκλήσεις και τα ερωτήματα που τίθενται στο πλαίσιο του οικουμενικού διαλόγου αποτέλεσαν την αφορμή για έναν εσωτερικό, αυτοκριτικό διάλογο, ο οποίος εξακολουθεί μέχρι σήμερα να είναι αναγκαίος όσο και επίκαιρος.

Περιοδικό Νέα Εστία

Θρησκεία και Λογοτεχνία (Συλλογικό)
Α΄, Β΄ και Γ΄ μέρος, Μάρτιος 2004, Μάρτιος 2005
και Σεπτέμβριος 2009 αντίστοιχα.

Εκκλησία και Πολιτισμός, Αφιέρωμα του Περιοδικού ISTINA

Το γνωστό περιοδικό «Istina» αφιερώνει ολόκληρο το τεύχος Νο 1 (Ιανουάριος-Μάρτιος 2010) στο Διεθνές Συνέδριο της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών «Εκκλησία και Πολιτισμός», που διοργανώθηκε στο Βόλο το 2009. Ο τόμος φιλοξενεί σε γαλλική μετάφραση επτά κείμενα Ελλήνων ορθοδόξων θεολόγων (Μητροπολίτης Νιγηρίας Αλέξανδρος, π. Λάμπρος Καμπερίδης, π. Δημήτριος Μπαθρέλλος, Νίκη Παπαγεωργίου, Χρυσόστομος Σταμούλης, Δημήτριος Μόσχος, Παντελής Καλαϊτζίδης), προκειμένου να καταδειχθεί ποιά είναι σήμερα στην Ελλάδα ή συζήτηση για τη σχέση Εκκλησίας και Πολιτισμού, Εκκλησίας και κόσμου, Εκκλησίας και τοπικών παραδόσεων, Εκκλησίας και ιεραποστολής.

PANTELIS KALAITZIDIS, ORTHOODOXIE ȘI MODERNITATE, O INTRODUCERE

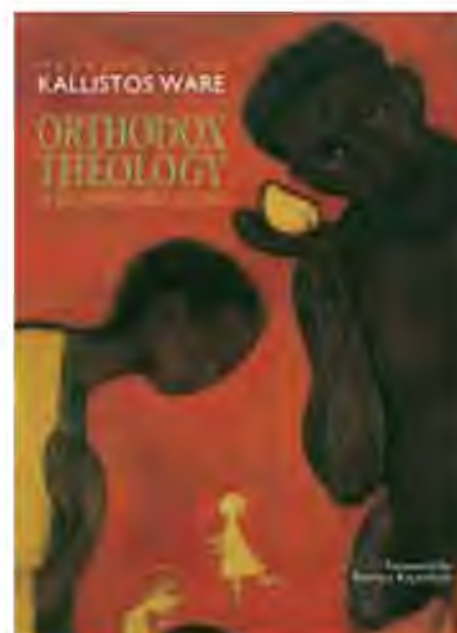
Traducere din neogreacă de Florin-Cătălin Ghiț,
Prefață de Radu Preda, Colecția Universitas, Seria Theologia Socialis 9, Eikon, Cluj-Napoca, 2010.

Πρόκειται για τη ρουμάνικη μετάφραση του βιβλίου του Διευθυντή της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Παντελή Καλαϊτζίδη, Ορθοδοξία και Νεωτερικότητα, Προλεγόμενα, που κυκλοφόρησε το 2007 από τις εκδόσεις «Ινδικτος».

Metropolitan Kallistos Ware, Orthodox Theology in the twenty-first Century

Foreword by Pantelis Kalaitzidis, “Doxa & Praxis: Exploring Orthodox Theology” series, Geneva: WCC Publications, 2012

Στον εναρκτήριο αυτό τόμο της σειράς «Doxa & Praxis», ο Σεβ. Κάλλιστος Ware εξετάζει τις μελλοντικές ερωτήσεις και ανησυχίες με τις οποίες θα βρεθεί αντιμέτωπη –υπό το κράτος των ταχύτατων και ραγδαίων εξελίξεων στο πεδίο της βιοτεχνολογίας, της γενετικής μηχανικής και της πληροφορικής– η Ορθοδοξία και ο θεολογικός της στοχασμός στο πεδίο κυρίως της ανθρωπολογίας.

Οι Χριστιανοί στη Μέση Ανατολή

Αφιέρωμα του περιοδικού *The Ecumenical Review*. Το γνωστό αγγλόφωνο περιοδικό *The Ecumenical Review* αφιερώνει ολόκληρο το τεύχος Νο 1, του 2012, σε μια επιλογή από τις εισηγήσεις που παρουσιάστηκαν στον Διεθνές συνέδριο με θέμα: «Χριστιανική παρουσία και μαρτυρία στην Παλαιστίνη και τη Μέση Ανατολή σήμερα: Θεολογικές και πολιτικές προκλήσεις», και που διοργάνωσε τον Ιούνιο του 2011 η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών σε συνεργασία με το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών. Το τεύχος αυτό περιλαμβάνει κείμενα θεολόγων, διανοητών και στρατευμένων χριστιανών από την Μέση Ανατολή αλλά και άλλες περιοχές του πλανήτη (Michel Nseir, Jamal Hader, Radu Preda, Ekaterini G. Tsalamprouni, Robert O. Smith, Nora Cort, Tarek Mitri, Assaad Elias Kattan, Mary Mikhael, Pantelis Kalaitzidis), που αναδεικνύουν τις θεολογικές και πολιτικές προκλήσεις του υπό συζήτηση θέματος.

Εκκλησιολογία και Εθνικισμός

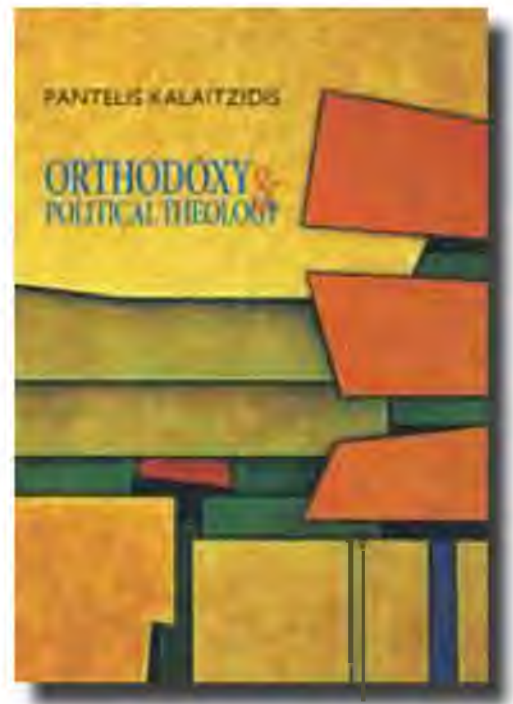
Αφιέρωμα του περιοδικού
St Vladimir's Theological Quarterly

Το τελευταίο (διπλό) τεύχος (57:3-4, 2013) του έγκριτου θεολογικού περιοδικού *St Vladimir's Theological Quarterly*, που εκδίδεται από το Ορθόδοξο Θεολογικό Σεμινάριο του Αγίου Βλαδιμήρου (Νέα Υόρκη), είναι αφιερωμένο στο Διεθνές Θεολογικό Συνέδριο «Εκκλησιολογία και Εθνικισμός», που συνδιοργανώθηκε από την Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών, την έδρα Ορθοδόξου Θεολογίας του Πανεπιστημίου Münster (Γερμανία), το Κέντρο Ορθοδόξων Χριστιανικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Fordham (Νέα Υόρκη), το Ρουμανικό Ινστιτούτο Διορθοδόξων, Διαχριστιανικών και Διαθρησκειακών Σπουδών (INTER Cluj-Napoca), το Χριστιανικό Πολιτιστικό Κέντρο Βελιγραδίου (Σερβία), το Βιβλικό Θεολογικό Ινστιτούτο Αγίου Ανδρέα (Μόσχα), την Ορθόδοξη Ακαδημία του Βάλαμο (Φινλανδία) και το Ευρωπαϊκό Forum Ορθοδόξων Θεολογικών Σχολών (EFOST, Βρυξέλλες), στις 24-27 Μαΐου 2012. Ο τόμος φιλοξενεί 17 κείμενα επιφανών Ελλήνων και ξένων Ορθοδόξων θεολόγων και ιστορικών τα οποία μελετούν τη σχέση Ορθοδοξίας και Εθνικισμού (αποτέλεσμα του εναγκαλισμού Κράτους-Εκκλησίας στις περισσότερες Ορθόδοξες χώρες), το ζήτημα του εθνοφυλετισμού και τη συμβολή του στη διαμόρφωση των εθνικών εκκλησιών, την εμφάνιση εκκλησιαστικής «Διασποράς», το ζήτημα του πρωτείου κ.ά.

Pantelis Kalaitzidis,
Orthodoxy and Political Theology
“Doxa & Praxis: Exploring Orthodox Theology”
series, Geneva: WCC Publications, 2012

Το κεντρικό ερώτημα που θέτει αυτό το βιβλίο συνοψίζεται στο «Γιατί στον ορθόδοξο χώρο δεν ευδοκίμησε η πολιτική θεολογία;». Στηριζόμενο στην εσχματολογική και ευχαριστιακή αυτοσυνειδησία της Εκκλησίας, καθώς και στη ρωμαλέα εκκλησιολογία και την πλούσια δογματική και λειτουργική παράδοση της Ορθοδοξίας, το βιβλίο αυτό αναφέρεται σε μια σειρά από ιστορικούς λόγους στους οποίους οφείλεται κυρίως η υποτονική παρουσία της Ορθοδοξίας στην πολιτική σφαίρα, συμπεριλαμβανομένης και της υποταγής της κατά περιόδους σε διάφορα αυταρχικά καθεστώτα, από την Οθωμανική Αυτοκρατορία μέχρι την Σοβιετική Ένωση. Εν κατακλείδι το βιβλίο αυτό αναδεικνύει τα στοιχεία εκείνα από την πλούσια πατερική παράδοση και τη σύγχρονη ορθόδοξη θεολογία που θα μπορούσαν να συγκροτήσουν μία ορθόδοξη πρόταση πολιτικής θεολογίας και δημόσιας μαρτυρίας της Ορθοδοξίας.

Εκκλησία και Εσχματολογία (συλλογικό),
Δεύτερη έκδοση, Βόλος,
Εκδοτική Δημητριάδος, 2014

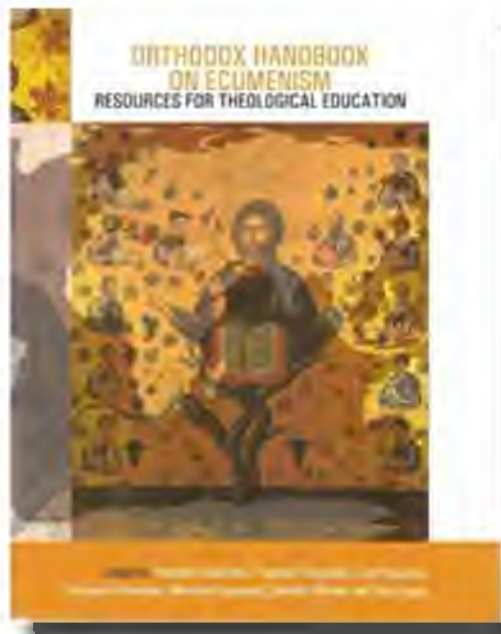
Ταυτίζοντας την Εκκλησία με το «ήδη», με το πραγματοποιημένο, και υποτιμώντας την εσχματολογική διάσταση, το «ούπω», αυτό που δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί, παραμελείται το όραμα της ερχόμενης Βασιλείας του Θεού και η δυναμική μεταμόρφωση και ανακαίνιση του σύμπαντος κόσμου, προς όφελος μιας ιδεολογικής και παρελθοντικής εκδοχής της Ορθοδοξίας. Με την επανέκδοση του τόμου Εκκλησία και Εσχματολογία, ενός τόμου που περιείχε τις εισηγήσεις του πρώτου ομώνυμου κύκλου διαλέξεων της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών στο Βόλο, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2000-01, η Ακαδημία, δια της «Εκδοτικής Δημητριάδος», εισέρχεται σε μια νέα και σημαντική φάση του εκδοτικού της προγράμματος, με την αυτοέκδοση των έργων της (πρακτικά συνεδρίων και σεμιναρίων, δημοσίων διαλέξεων και εκδηλώσεων), αλλά και με τη δημοσίευση αυτοτελών έργων ευρύτερου θεολογικού και πνευματικού ενδιαφέροντος, Ελλήνων και ξένων συγγραφέων.

***Orthodox Handbook on Ecumenism
Resources for Theological Education***

***Edited by P. Kalaitzidis, Th. Fitzgerald, C. Hovorun, Aik. Pekridou, N. Asproulis, D. Werner and G. Liarge, Volos/
Geneva/Oxford: Volos Academy Publications/WCC Publications/Regnum Books International, 2014***

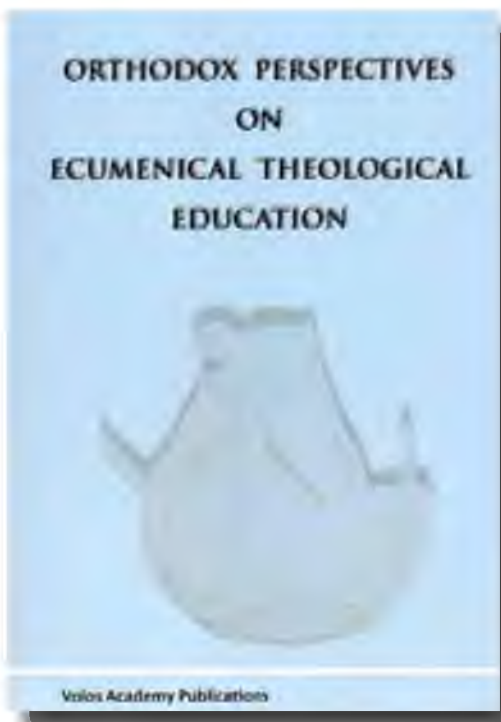
Το Εγχειρίδιο αυτό για τη συμβολή της Ορθοδοξίας στην Οικουμενική κίνηση είναι προϊόν συνεργασίας του Προγράμματος Οικουμενικής Θεολογικής Εκπαίδευσης του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών, του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών και της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών, και περιλαμβάνει τόσο τα αποτελέσματα των διμερών διαλόγων, όσο και τα επιτεύγματα του πολυμερούς διαλόγου, ενώ χαρτογραφεί τον τρέχοντα ορθόδοξο θεολογικό προβληματισμό σε όλο τον κόσμο εν σχέσει με θέματα που συζητούνται στην οικουμενική κίνηση. Εκτός από τα επιτεύγματα, το εγχειρίδιο επιχειρεί να παρουσιάσει επίσης τις προκλήσεις και τα προβλήματα που θέτει στην Ορθόδοξη παράδοση η οικουμενική κίνηση, καθώς και τις σύγχρονες ανάγκες της οικουμενικής θεολογικής εκπαίδευσης. Το Εγχειρίδιο αποτελείται από 8 τμήματα και ένα παράρτημα, ενώ συνοδεύεται από έναν ψηφιακό δίσκο (CD) ο οποίος περιλαμβάνει σειρές επισήμων κειμένων του Οικουμενικού Διαλόγου ταξινομημένες σε κατηγορίες (Πατριαρχικές Επιστολές, Αποφάσεις Πανορθόδοξων Συνόδων κ. α).

Orthodox Perspectives on Ecumenical Theological Education: The Ecumenical Movement in the Theological Education and in the Life of Orthodox Churches

Edited by Gennadios of Sassima, Laurentiu of Adreal, Pavel Aurel, Daniel Buda, Volos Academy Publications, Volos 2014

Πρόκειται για ένα συλλογικό τόμο στην αγγλική γλώσσα, ο οποίος περιλαμβάνει τα πρακτικά του διεθνούς συνεδρίου “The Ecumenical Movement in Theological Education and in the Life of the Orthodox Churches.” Το αυτό έλαβε χώρα από τις 9 έως τις 12 Νοεμβρίου του 2010 στη Θεολογική Σχολή του Sibiu (Ρουμανία). Εκπρόσωποι από όλες σχεδόν τις Ορθόδοξες Εκκλησίες συζητούν με ποιο τρόπο οι οικουμενικές σπουδές διδάσκονται στις επιμέρους Ορθόδοξες Εκκλησίες και διατυπώνουν τις σκέψεις τους για το μέλλον των οικουμενικών σπουδών και την οικουμενική προοπτική και μαρτυρία της Ορθοδοξίας.

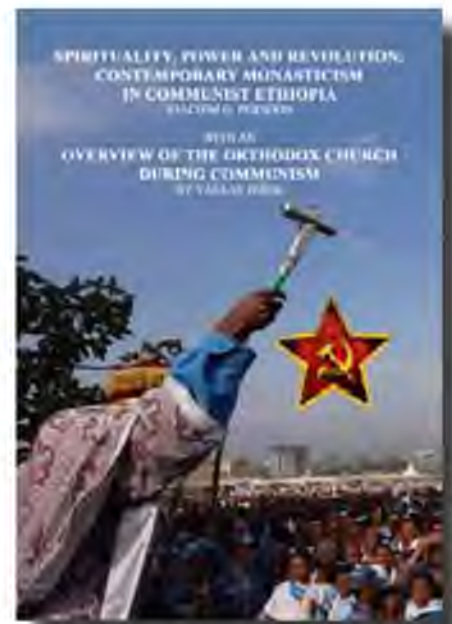
Spirituality, Power and Revolution: Contemporary Monasticism in Communist Ethiopia

by Joachim G. Persoon, With an Overview of the Orthodox Church during Communism,

by Vaclav Jezek

Volos Academy Publications, 2014

Το βιβλίο αυτό αποτελείται από δύο ανεξάρτητες μελέτες. Η πρώτη και βασική είναι γραμμένη από τον Joachim G. Persoon, και ασχολείται με τον κομμουνισμό στην Αιθιοπία και τη σχέση του με την τοπική Tewahedo Ορθόδοξη Εκκλησία. Η δεύτερη μελέτη γράφτηκε από τον π. Vaclav Jezek ως ένα είδος εισαγωγής στο κείμενο του Persoon, με σκοπό να βοηθήσει τον αναγνώστη να κατανοήσει τη θέση και να γνωρίσει την ιστορία της Ορθόδοξης Εκκλησίας κατά τη διάρκεια της κομμουνιστικής περιόδου. Η μελέτη αυτή προσφέρει επίσης και μια κριτική επισκόπηση της δυναμικής που καθόρισε την αλληλεπίδραση μεταξύ της Ορθόδοξης Εκκλησίας και του κομμουνισμού σε διάφορες χώρες του πρώην σοβιετικού μπλοκ και αλλού.

Η τσιάι 'σι λουλουντί ...

Τραγούδια και σκοποί των Ελλήνων Ρομά

Από τους Σοφάδες Καρδίτσας (1992)

*Επιμέλεια: Βαγγέλης Μπαντελάς, Κωστής Δρυγιαννάκης
(βιβλίο με CD) Βόλος, Εκδοτική Δημητριάδος, 2015*

Καρπός του ενδιαφέροντος της Μητρόπολης Δημητριάδος για τα προβλήματα των τσιγγανόπαιδων της περιοχής και ενταγμένη σε ένα σύνολο παρεμφερών δράσεων, η έκδοση αυτή στοχεύει να αποτυπώσει πτυχές του μουσικού κόσμου των Ελλήνων Ρομά, να αναδείξει τη γενικότερη ποικιλομορφία του Νεοελληνικού λαϊκού πολιτισμού και να καλλιεργήσει ένα κλίμα αμοιβαίου αλληλοσεβασμού μεταξύ των διάφορων κοινοτήτων. Πρόκειται για ηχογραφήσεις πραγματοποιημένες πριν από είκοσι περίπου χρόνια στους Σοφάδες, που αποτυπώνουν ένα ρεπερτόριο που σταδιακά περιπίπτει σε λήθη και θέτοντας προβληματισμούς για την έννοια της παράδοσης, της προσωπικής δημιουργίας, της προφορικότητας, της νεωτερικότητας.

**Ύμνοι του Πάθους και της Ανάστασης
από ναούς της ανατολικής Θεσσαλίας**

Επιμέλεια: Κωστής Δρυγιαννάκης,

Κωνσταντίνος Χ. Καραγκούνης

(βιβλίο με δύο CD) Βόλος, Εκδοτική Δημητριάδος, 2014

Η έκδοση περιλαμβάνει ηχογραφήσεις ύμνων από 50 ναούς και μονές της περιοχής. Εστιάζοντας στην περιφέρεια, επιχειρεί να φέρει στην σφαίρα του ορατού τους λιγότερο γνωστούς ιεροψάλτες. Πραγματοποιεί έτσι ένα πρώτο βήμα προς την βαθύτερη γνώση της γενικώς αγνοημένης λαϊκής βάσης της ψαλτικής, η οποία, αν και μνημονεύεται ως ακρογωνιαίος λίθος της βυζαντινής παράδοσης, ελάχιστα έχει μελετηθεί στις λεπτομέρειες της. Επίσης, πραγματοποιεί ένα βήμα προς την βαθύτερη κατανόηση της αισθητικής της λατρευτικής πράξης, η οποία ομοίως έχει αγνοηθεί τους τελευταίους δυο αιώνες στην προσπάθεια ένταξης της εκκλησιαστικής μουσικής στο νεωτερικό πλαίσιο.

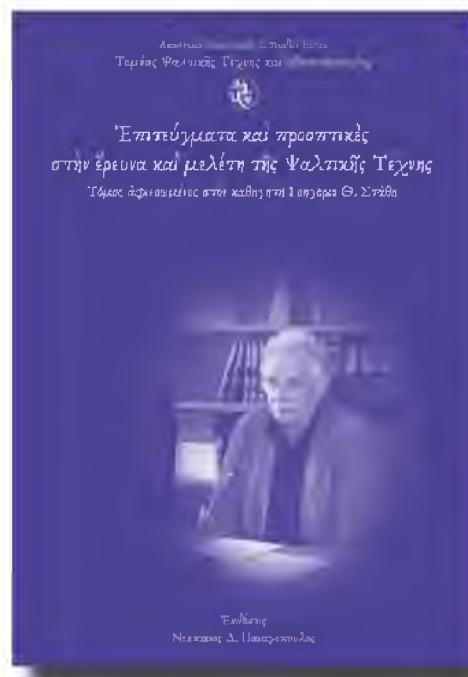

**Επιτεύγματα και προοπτικές στην έρευνα και
μελέτη της εκκλησιαστικής ψαλτικής τέχνης Τόμος
αφιερωμένος στον καθηγητή Γρηγόριο Θ. Στάθη**

Επιμέλεια: Κωνσταντίνος Χ. Καραγκούνης

Αθήνα, Εκδ. Νεκτάριος Δ. Παναγόπουλος, 2014

Πρακτικά του Συμποσίου που πραγματοποιήθηκε στον Βόλο, τον Φεβρουάριο του 2012. Εστιάζοντας στη δράση του τιμώμενου καθηγητή Γρηγόρη Στάθη, οι ομιλίες που παρουσιάζονται εδώ ιχνηλατούν τα πεπραγμένα αλλά και σκιαγραφούν τις δυνατότητες που παρουσιάζονται σήμερα στην επιστημονική έρευνα περί την Ψαλτική της βυζαντινής παράδοσης, καλύπτοντας θέματα θεολογίας, παλαιογραφίας, λειτουργικής, ανθρωπολογίας κλπ. Ο τόμος συμπληρώνεται από την παρουσίαση του μουσικού έργου Η Κλίμαξ των αρετών του Γρηγόρη Στάθη, πάνω σε κείμενα από το ομώνυμο έργο του Αγίου Ιωάννη του Σιναΐτη.

Jean Daniélou, Δοκίμιο για το μυστήριο της Ιστορίας
μτφρ. Ξενοφών Κομνηνός,
εισαγωγή Νικόλαος Ασπρούλης
Σειρά: «Εν Διαλόγω - 1»,
Βόλος, Εκδοτική Δημητριάδος, 2014

Το Δοκίμιο για το μυστήριο της Ιστορίας του Jean Daniélou αποτελεί μια από τις πλέον επιτυχείς απόπειρες της σύγχρονης ρωμαιοκαθολικής θεολογίας να έρθει σε γόνιμο διάλογο με την περιβάλλουσα πραγματικότητα της εποχής της, προτείνοντας μια συνεκτική θεώρηση για το νόημα της Ιστορίας η οποία εκκινεί από και θεμελιώνεται στο γεγονός του Ιησού Χριστού. Παρά τη σχετική παλαιότητά του (γράφηκε το 1953) το βιβλίο αυτό εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα επίκαιρο για τη σύγχρονη ορθόδοξη θεολογία, τόσο με τις προϋποθέσεις (ειδικά με αυτές), όσο και με τις επιμέρους θέσεις του, στο βαθμό που η τελευταία έδειχνε ανέκαθεν να αντιμετωπίζει με ορισμένη καχυποψία το έντονο ιστορικό ενδιαφέρον και τη στράτευση εντός της Ιστορίας του δυτικού χριστιανισμού.

Παναγιώτης Τρεμπέλας:
Μεταξύ παράδοσης και ανανέωσης, μεταξύ επιστήμης
και ιεραποστολής

Επιμέλεια-εισαγωγή Νικόλαος Ασπρούλης
«Θεολογικές Προσωπογραφίες-1»
Βόλος, Εκδοτική Δημητριάδος, 2015

Με τη σειρά «Θεολογικές Προσωπογραφίες» η Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών φιλοδοξεί με κριτική ματιά να διατρέξει τους σημαντικότερους σταθμούς στην εξέλιξη της νεώτερης ελλαδικής θεολογίας, όπως αυτή αποτυπώνεται στο πολύπλευρο έργο επιφανών προσωπικοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό, και έπειτα από τριάντα χρόνια μετά το θάνατο του Π. Ν. Τρεμπέλα, με τον συλλογικό αυτό τόμο επιχειρείται μια πρώτη νηφάλια και ώριμη πια αξιολόγηση και αποτίμηση ποικίλων όψεων της σκέψης και της προσωπικότητάς του, μέσα από τη συζήτηση κρίσιμων ερωτημάτων που αφορούν σε ζητήματα βιβλικής ερμηνευτικής, λειτουργικής αναγέννησης, δογματικής θεολογίας, οικουμενικού διαλόγου, κ.ά.

Διοικητικό Συμβούλιο:

Μητροπολίτης Δημητριάδος και Αλμυρού
κ. Ιγνάτιος, Πρόεδρος
Παντελής Καλαϊτζίδης, Δρ. Θ., Διευθυντής
π. Γρηγόριος Παπαθωμάς, Καθηγητής
Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
και Ορθοδόξου Ινστιτούτου Αγίου Σεργίου
Παρισίων,
Πρόεδρος Ευρωπαϊκού Φόρουμ Ορθοδόξων
Θεολογικών Σχολών
Χρήστος Καρακόλης, Αν. Καθηγητής
Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
Δημήτριος Μόσχος, Επ. Καθηγητής
Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
Αγγελική Ζιάκα, Επ. Καθηγήτρια Θεολογικής
Σχολής ΑΠΘ
Αικατερίνη Τσαλαμπούνη, Επίκουρη
Καθηγήτρια Θεολογικής Σχολής ΑΠΘ
π. Δημήτριος Μπαθρέλλος, Διδάσκων στο
Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο,
Επισκέπτης Καθηγητής στο Ινστιτούτο
Ορθοδόξων Χριστιανικών Σπουδών του
Cambridge
π. Χρίστος Χαχαμίδης, Δρ. Θεολογίας,
κληρικός Ι. Μητροπόλεως Δημητριάδος

Επιστημονική Ομάδα:

π. Gregory Edwards, Δρ Θεολογίας,
Διδάσκων στο Ορθόδοξο Σεμινάριο Αγίου
Βλαδιμήρου Νέα Υόρκη,
κληρικός Ι. Μητροπόλεως Δημητριάδος
π. Αυγουστίνος Μπαϊρακτάρης,
Δρ. Θεολογίας,
Επ. Καθηγητής ΑΕΑ Ηρακλείου
Νικόλαος Ασπρούλης, Master Θεολογίας
Γεώργιος Βλαντής, Master Θεολογίας,
Επιστημονικός Βοηθός Τμήματος
Ορθοδόξου Θεολογίας Πανεπιστημίου
Μονάχου
Αικατερίνη Πεκρίδου, Master Θεολογίας,
Επιστημονική Βοηθός Καθολικής Θεολογικής
Σχολής Πανεπιστημίου Münster

*Ομάδα επιμόρφωσης για το μάθημα των
θρησκευτικών:*

Όλγα Γριζοπούλου, Δρ Θεολογίας
Βάσω Γώγου, Πτυχιούχος Θεολογίας και
Φιλολογίας
Πηγή Καζλάρη, Πτυχιούχος Θεολογίας
Απόστολος Μπάρλος, Master Θεολογίας

Υπεύθυνος δικτύου και ψηφιακής βιβλιοθήκης:

Φιλοκτήμων Σταμόπουλος-Σαμαράς,
Πτυχιούχος Θεολογίας

Υπεύθυνος Βιβλιοθήκης:

Χαράλαμπος Μπάρδας,
Βιβλιοθηκονόμος, MSc

Υπεύθυνη Εκδόσεων:

Ελένη Μούρσα, Πτυχιούχος Θεολογίας

Γραμματεία:

Κλαίρη Νικολάου, Πτυχιούχος Θεολογίας
Βαλίλα Γιαννουτάκη, Master Θεολογίας

Χώρος:

Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας
Μελισσάτικα, Βόλος

*On line παρακολούθηση και συμμετοχή στις
συνεδρίες και τις εκδηλώσεις
της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών:
www.acadimia.org • www.imd.gr
(μέσω του ραδιοφωνικού σταθμού
«Ορθόδοξη Μαρτυρία», 104 FM στο Internet)*

Πληροφορίες:

τηλ. 24210. 93553, 93573,
fax 24210. 77115

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Τ. Θ. 1308, Τ. Κ. 38001 Βόλος
www.acadimia.org, e-mail: info@acadimia.org
Facebook: Volos Academy for Theological Studies
Twitter: @VolosAcademy1

www.ekdotikidimitriados.org
e-mail: ekdotiki.dimitriados@acadimia.org
Facebook: Εκδοτική Δημητριάδος